

LETNIK 14, ŠT. 58 / JUNIJ 2011

GLASILO INŽENIRSKÉ ZBORNICE SLOVENIJE

IZS.NOVO

Aktualno

UREDITEV RAZMER NA PODROČJU JAVNIH NAROČIL

KAJ POMENIJO SKLEPI
SKUPŠČINE O UPORABI
NAVODIL IN MERIL

PREDSTAVLJAMO DELO IN
PRAVNOMOČNE SKLEPE
DISCIPLINSKIH ORGANOV

SPREMEMBE NA PODROČJU
ZASEBNEGA VAROVANJA

NA NASLOVNICI

Da se ne bi enako kot izvajalski, propad zgodil tudi inženirski stroki, jo je potrebno zaščititi, sicer bodo v bodoče javne investicije v celoti prepuščene v milost in nemilost tujcev.

str.

POZDRAVLJENI

- 3 Beseda generalne sekretarke Inženirske zbornice Slovenije

AKTUALNO

- 4 Pripravljamo uredbo o javnem naročanju inženirskih storitev
5 Kaj pomenijo sklepi skupščine o uporabi Navodil in Meril?

PROGRAMI/PROJEKTI

- 6 Predstavljamo pravnomočne sklepe disciplinskih organov
8 Pogoji za obravnavanje kršitve je popolna prijava
9 O razmerah in o stanju duha pri inženirjih
10 Odgovornost nadzornika pri nadzoru nad izvajcem in nadzoru nad izvajanjem del
12 Spremembe na področju zasebnega varovanja (ZZasV-1)
14 Kaj dela Komisija za dobro prakso v letošnjem letu?
15 Vpogledovalnik v seznam geodetskih podjetij

REPORTAŽE

- 16 Tri zbornice in osrednja slovenska gradbena inštituta smo predstavili Smernico za učinkovito naročanje javnih gradenj
17 Okrogla miza: "Javno naročanje naj postane dejavnik promocije stroke, kakovosti in učinkovitosti"

STIKI

- 18 Podpisan Sporazum o sodelovanju z Zbornico arhitektov in inženirjev za Štajersko in Koroško
19 Sprejeta dvoletna strategija dela CLGE
19 Vzajemnost med Slovenijo in Hrvaško še ni vzpostavljena

VPRAŠANJA IN ODGOVORI IZS

- 20 Želeli ste izvedeti

OBVESTILA

- 20 Najava razpisa za nagrade IZS in naziv častni član IZS
20 Napovednik obveznega izobraževanja geodetov - september in oktober 2011
21 Za vas pregledujemo Uradni list RS

OBVESTILA MINISTRSTEV

- 22 Razveljavitev prvega in drugega odstavka 62. člena ter 74.b člena Zakona o graditvi objektov
22 Obvestilo o rokih za plačilo računov

URADNI LIST

- 23 Sklepi 27. redne skupščine IZS
23 Novo izvoljeni člani skupščine IZS in nadomestni člani strokovnega sveta MSS

OBVESTILA

- 18 Napovednik izobraževanj september - oktober 2011

IZS.NOVO

GLASILO INŽENIRSKÉ ZBORNICE SLOVENIJE
Letnik 14, št. 58, junij 2011
Izhaja: 4 številke letno. Naklada te številke:
9.500 izvodov. Uredništvo: Inženirska
zbornica Slovenije, Jarška cesta 10/b,
1000 Ljubljana. Elektronska pošta uredništva:
izs@izs.si. Internet: <http://www.izs.si>.

Glavna in odgovorna urednica: mag. Barbara ŠKRABA FLIS. Tehnični urednik: Matjaž GRILC. Strokovni svet glasila IZS.NOVO: mag. Črtomir REMEC, dr. Branko ZADNIK, Andrej POVŠIČ, Ivan LEBAN, Jožef STUDENČNIK, Matej KOVAČIČ, dr. Željko VUKELIČ. Uredniški odbor: mag. Barbara ŠKRABA FLIS, Matjaž GRILC, Franc PEČOVNIK, dr. Janez DUHOVNIK, dr. Jože KORTNIK, Miro PIRNAR, Bojan JELEN, Mitja BRENČIČ. Lektoriranje in korekture: Petra KAVČIČ, Polona OKRETIČ.

Oblikovanje: Kraft&Werk, Maribor.

Tisk: ORBIS d.o.o., Ljubljana.

Izvod glasila IZS.NOVO je za člane Inženirske zbornice Slovenije brezplačen. Copyright © 2010 IZS.NOVO, Inženirska zbornica Slovenije.

ZAHTEVAMO ZAŠČITO INŽENIRSKÉ STROKE IN JAVNEGA INTERESA PRI NAČRTOVANIH GRADNJA

Trenutne družbene razmere graditeljstvu, s tem mislim na gradnje in z njimi povezane inženirske storitve, niso naklonjene. Večina velikih gradbenih izvajalcev je v stečaju. S propadom se, zato ker država ni pravočasno ukrepala, dnevno sooča vedno več preostalih, korektno delujočih večjih in manjših gradbenih podjetij. Na težave niso imuna tudi inženirska podjetja, saj so se znašla v identični situaciji. Da se ne bi enako kot izvajalski, propad zgodil tudi inženirski stroki, jo je potrebno zaščititi, sicer bodo v bodoče javne investicije v celoti prepuščene v milost in nemilost tujcev.

Iz statistične analize javnih naročil gradenj, oddanih v letu 2009, ki jo je naredilo Ministrstvo za finance, izhaja, da je bilo v tem letu oddanih 1.269 javnih naročil gradenj v skupni vrednosti skoraj 995 mio EUR. Pri tem so naročniki le v 143-ih (11,2 %) postopkih oddaje javnih naročil kot merilo za izbor ponudnika uporabili merilo ekonomsko najugodnejše ponudbe, kar 1.126 javnih naročil gradenj pa so oddali le na podlagi merila najnižje cene. V vrednosti vseh javnih naročil gradenj, oddanih v letu 2009, pa znaša delež javnih naročil, kjer je bilo kot merilo ekonomsko najugodnejša ponudba, 12,20 %.

Analiza je prav tako pokazala, da pogodbeno vrednost pogosto močno odstopa od ocenjene vrednosti javnega naročila. V skrajnih primerih je bila pogodbeno vrednost za 142,2 % višja od ocenjene vrednosti oziroma 99,4 % nižja. V povprečju je pogodbeno vrednost od ocenjene odstopala za 23 %. V 182-ih primerih oziroma v kar 14,34 % je bila pogodbeno vrednost za več kot 40 % nižja od ocenjene vrednosti.

Ministrstvo je v analizi zapisalo, da naročniki prepogosto in neutemeljeno za izbiro ponudbe uporabljajo merilo najnižje cene, ne upoštevajo dosledno določb, ki onemogočajo nelojalno konkurenco oziroma preprečujejo gradnje po dumpinških cenah ter pripravljajo pomanjkljivo investicijsko dokumentacijo, pri čemer vse to predstavlja

družbeno nesprejemljivo in negospodarno ravnanje, ki povečuje tudi tveganje naročnika za dokončanje javnega naročila. Za posledice takšnega ravnanja (oddaje javnih naročil za nerealno ceno) je prepoznalo izkrivljanje konkurence, pogosto sklepanje aneksov k pogodbam za izvedbo gradenj, zmanjšanje finančne moči izvajalcev javnih naročil gradenj, finančno nedisciplino na področju gradbeništva, prekinitve javno naročniških pogodb in odmikanje rokov za izvedbo naročil javnih gradenj.

Analiza je potrdila natančno to, na kar skupaj s partnerji (GZS, ZAPS, GI ZRMK, ZAG) javno opozarjamo že več kot dve leti. Žal je ministrstvo potrebovalo dve leti, da je preverilo naše trditve. Ministrstvo pa ni naredilo statistične analize javnih naročil inženirskih storitev. Ugotovitve bi bile identične.

Z namenom ohranitve lastne inženirske stroke, ki bo projektirala in svetovala ter s tem ščitila tudi javni interes, smo ministru prof.dr. Žarniču, ki ga je predsednik Vlade RS, g. Pahor pooblastil za razgovor z nami, na sestanku 17. junija predali pismo, v katerem zahtevamo, da Vlada RS nemudoma sprejme uredbo, s katero javne naročnike zaveže k obvezni uporabi Navodil o podrobnejši vsebini projektne dokumentacije, obvezni uporabi zborničnih meril za vrednotenje inženirskih storitev, obvezni izbiri ponudnika inženirskih storitev po kriteriju "kakovosti in cene" in presoji cenovnega dela ponudbe po kriteriju "cena brez DDV", dalje določi nenormalno nizko ponudbo kot ponudbo, ki za več kot 20 % odstopa od vrednosti, določene po zborničnih merilih, priporoči uporabo Smernice za naročila javnih gradenj (IZS, ZAPS, GZS, GI ZRMK in ZAG, marec 2011) in v sodelovanju z inženirsko stroko opredeli kriterije in merila za kakovost.

Z ministrom prof.dr. Žarničem je bilo dogovorjeno, da ministrstvo in zbornica skupaj pripravita besedilo uredbe.

mag. Barbara Škraba Flis
Generalna sekretarka IZS

Posvet o Zeleni davčni reformi v DZ RS.

Sestanek na Obrtni zbornici Slovenije.

Minister za okolje in prostor RS prof.dr. Roko Žarnić.

Javna naročila in vodenje javnih investicij

PRIPRAVLJAMO UREDBO O JAVNEM NAROČANJU INŽENIRSKIH STORITEV

V prejšnji številki smo vam predstavili Smernico za naročila javnih gradenj, ki je skupaj s svojimi 27. prilogami pravzaprav tudi neke vrste **zapis dvoletnih prizadevanj** zbornice za dvig kakovosti inženirskih storitev in ureditev razmer na področju javnih naročil in vodenja javnih gradenj. S slednjimi smo pričeli na sejmju Megra, marca leta 2009, v sodelovanju z Gospodarsko zbornico Slovenije.

Del vsebine Smernice je posvečen vodenju postopkov oddaje javnih naročil inženirskih storitev (projektiranja, revidiranja, nadzora med gradnjo, svetovanja, geodetskih del, ...). Javnim naročnikom svetujemo, da naj inženirske storitve oddajo vedno ekonomsko najugodnejšemu (in ne najcenejšemu) ponudniku, torej ob upoštevanju "kakovosti" in "cene", saj bodo le za primerno ceno lahko dobili kakovostno storitev.

V času od izida Smernice, konec marca, si skupaj s preostalimi člani projektne skupine, ki je pripravila Smernico (ZAPS, GZS, GI ZRMK in ZAG), na razne načine prizadevamo za njeno uveljavitev.

Smernico smo predstavili že več javnim naročnikom z namenom, da jo bodo pričeli uporabljati pri svojem delu. Le ti so jo toplo sprejeli in izrazili zadovoljstvo tudi nad pripomočki (prilogami), ki so sestavni del Smernice.

Na Ministrstvu za finance smo se sestali s Sektorjem za javno zasebno partnerstvo in sistem javnega naročanja, ki deluje v okviru Direktorata za javno premoženje. Vodja sektorja, ga. Jelačin Knavs, in njena sodelavca so ob zaključku sestanka povedali, da niso pripravljene pristopiti k spremembi zakonodaje o javnem naročanju, s katero bi določili način izbora izvajalca intelektualnih inženir-

skih storitev po obveznem kriteriju kakovosti in cene oz. ob avtomatski izločitvi najnižje in najvišje ponudbe. Prav tako so se odločili, da Smernice za naročila javnih gradenj niso pripravljene priporočiti v uporabo javnim naročnikom.

Na okrogli mizi "Javno naročanje naj postane dejavnik promocije stroke, kakovosti in učinkovitosti", ki jo je aprila organizirala GZS, smo o njej spregovorili s predstavniki javnega sektorja, vršilcem dolžnosti direktorja Agencije za javna naročila, svetovalcem predsednika Računskega sodišča, predstavniki Ministrstva za finance, javnih naročnikov in predstavniki podjetij s področja inženiringa in podjetniškega svetovanja. Zapis o okrogli mizi si lahko preberete na strani 17.

Sestali smo se z direktorjem Agencije za javna naročila, g. Matasom, in se dogovorili, da skupaj pripravimo vzorčno razpisno dokumentacijo za oddajo javnega naročila intelektualnih inženirskih storitev, pri čemer smo mi zadolženi za pripravo dela o merilih in kriterijih za izbor najboljšega ponudnika. Vzorčna razpisna dokumentacija bo objavljena na spletnih straneh agencije kot priporočilo javnim investitorjem za uporabo. Nadalje smo se dogovorili, da bo g. Matas po objavi vzorčne razpisne dokumentacije poskrbel za to, da jo bomo skupaj predstavljali javnim naročnikom v okviru Upravne akademije. Dodati velja, do bo Agencija s 1. 1. 2012 prevzela vodenje vseh javnih investicij v višini nad 5 mio EUR in da naj bi jih vodila v skladu s skupaj pripravljeno razpisno dokumentacijo.

Predsednik zbornice, mag. Remec, je v svojem nastopu na posvetu Zelena davčna reforma v Državnem zboru RS predlog Zelene davčne reforme povezal z gradbeništvom in pri tem predstavil kritično stanje slovenskega

gradbeništvu ter opozoril na to, da že eno leto zamuja Uredba o zelenih javnih naročilih. "Zelena davčna reforma bi morala vzpodbuditi zeleno in trajnostno gradbeništvu, česar pa z najnižjo ceno, kot edinim kriterijem za izbor ponudnika, ni mogoče zagotoviti."

Upravni odbor IZS je na seji v mesecu maju ustanovil svet za spremljanje javnih naročil in projektno skupino, ki bo pripravila predlog sprememb zakonodaje s področja javnega naročanja in kriterije za izbor izvajalca intelektualnih inženirskih storitev. Svet bo med drugim izdeloval preliminarne izračune potrebnega števila norma ur (po IMVIS oz. poenostavljenih IMVIS) za izvedbo posamezne inženirske storitve, ki bo predmet javnega naročila. Izračune bomo pošiljali naročnikom javnega naročila in jih objavljali na spletni strani IZS nekaj dni pred iztekom roka za oddajo ponudb.

Poleg tega je Upravni odbor IZS na seji v mesecu maju odločil, da pristopimo k pripravi dolgoročnega programa prenove slovenskega gradbeništvu. V teku je formiranje delovne skupine.

Prvič smo se sestali tudi z Obrtno zbornico Slovenije. Predsedniku OZS, g. Pavlinjeku, je predsednik Remec izročil tudi Smernico za naročila javnih gradenj. Glede na to, da se je ob izidu smernice v povezavi s trenutno perečo situacijo v celotnem gradbeništvu pokazalo, da bi bilo koristno, da se v aktivnosti, ki smo jih v zadnjem letu vodili z arhitekturno in gospodarsko zbornico ter gradbenima inštitutoma, v bodoče vključi tudi Obrtna zbornica Slovenije, je predsednik Remec predsednika OZS, g. Pavlinjeka, povabil k sodelovanju pri pripravi dolgoročnega programa prenove slovenskega gradbeništvu.

Predsedniku Vlade RS, g. Pahorju, smo konec marca poslali poziv k rešitvi zdravega jedra gradbeništva, in sicer tudi z realizacijo plačil za opravljene inženirske storitve. Podpisniki poziva (IZS, ZAPS, GZS, GI ZRMK, ZAG) smo od Vlade RS zahtevali, da Vlada RS opredeli Smernico za naročila javnih gradenj kot standard v postopkih delovanja vseh javnih investitorjev ter da na katerem koli ministrstvu ali službi vlade nemudoma ustanovi direktorat za graditev in gradbeništvo, ki bo na enem mestu združil vodenje vseh aktivnosti, povezanih s tem področjem, nemudoma pristopil k urejanju kritičnih razmer na trgu gradbeništva, preprečil kaotično propadanje podjetij v gradbeništvu in postavil realne perspektive tej panogi za prihodnost.

V povezavi z omejenostjo proračunskih virov smo Vlado RS istočasno pozvali, da to ne more in ne sme biti opravičilo za to, da država ne sprejme odločitev o projektiranju infrastrukturnih projektov na zalogo in da ne zažene projektov, ki so pripravljene in umeščeni v prostor. S tem tudi zamuja pri črpanju razpoložljivih EU sredstev za pripravljene projekte. "Država s tem, ko pristaja na kaotično propadanje dejavnosti z znanimi multiplikacijskimi učinki na ostale dejavnosti, pristaja na odpiranje domačega trga tujim izvajalcem, čeprav so sosednji in daljni tuji trgi za naše projektante in graditelje skoraj hermetično zaprti." Opozorili smo jo, da bo s tem zminimizirala še redke preostale možnosti za preživetje domače inženirske in gradbene stroke, ki lahko le na domačem trgu dobi reference za delo v tujini. Ne gre namreč zanemariti, da imajo reference kratek rok trajanja (na javnih razpisih le 3 leta) in da si je večino referenc za inženirske in gradbene posle za uspešno delovanje v tujini potrebno pridobiti doma.

Ker odgovora v mesecu dni nismo dobili, **smo na predsednika Vlade RS naslovili nov poziv**. Predsednik Vlade je za pogovor z nami pooblastil ministra za okolje in prostor, prof. dr. Žarniča. **Z ministrom Žarničem smo se sestali 17. junija**. V pismu, ki smo mu ga predali, **zahtevamo, da Vlada RS z namenom zaščite inženirske stroke sprejme uredbo**, s katero:

- javne naročnike zaveže k:
- obvezni uporabi Navodil o podrobnejši vsebini projektne dokumentacije,
- obvezni uporabi zborničnih meril za vrednotenje inženirskih storitev,
- obvezni izbiri ponudnika inženirskih storitev po kriteriju "kakovosti in cene",
- presoji cenovnega dela ponudbe po kriteriju "cena brez DDV",
- določi nenormalno nizko ponudbo kot ponudbo, ki za več kot 20% odstopa od vrednosti, določene po zborničnih merilih,
- priporoči uporabo Smernice za naročila javnih gradenj (IZS, ZAPS, GZS, GI ZRMK in ZAG, marec 2011),

- v sodelovanju z inženirsko stroko opredeli kriterije in merila za kakovost.

Z ministrom prof.dr. Žarničem je bilo dogovorjeno, da ministrstvo in zbornica skupaj pripravita besedilo uredbe o javnem naročanju inženirskih storitev, ki jo bo minister nato predložil Vladi RS v sprejem. **Priprava uredbe je v teku**. Pri njeni izdelavi in usklajevanju sodeluje projektna skupina za javno naročanje.

Namesto zaključka:

Na tem mestu je potrebno omeniti pismo, ki ga je v imenu 90. članov IZS na predsednika zbornice naslovil pooblaščen inženir g. Jan Pajer. V njem sicer pozdravljajo na zadnji skupščini IZS sprejeta Navodila o podrobnejši vsebini projektne dokumentacije in ocenjujejo Indikativna ter Poenostavljena merila za vrednotenje inženirskih/projektantskih storitev kot dober pripomoček za pregleden način določanja cen, a hkrati IZS očitajo, da ni v celoti seznanjena s kruto realnostjo na trgu projektantskih storitev. V pismu navajajo, da morajo vsi pooblaščen inženirji IZS vsakodnevno kršiti etični kodeks ter tudi nova merila za vrednotenje inženirskih storitev, ker da jih v izdelavo projektne dokumentacije po cenah, ki od IMVIS odstopajo za več kot 50%, silijo trg in naročniki, zaradi česar je na robu propada slovenska projektantska stroka in mnogo projektantskih podjetij. Dodajajo, da ne bodo preživeli dobri inženirski biroji, ki iz delujejo kakovostno projektno dokumentacijo za temu primerno ceno (bistveno nižjo od IMVIS), ampak tisti, ki izdelujejo projekte vprašljive kakovosti za "mizerne cene". Opozarjajo na to, da sprejeti akti pomenijo razlikovanje med zaposlenimi in nezaposlenimi člani. V pismu zastavljajo nekaj vprašanj, med njimi tudi to, zakaj doslej ni bilo dovolj volje in odločnosti na strani IZS, da bi že pred leti vztrajala, da se vrednotenje inženirskih storitev uredi z zakonom, s čimer bi se trg cenovno uredil in uskladil. Od vodstva IZS v zaključku zahtevajo, da se doseže sprejem zakona, s katerim se določi obvezne cene za inženirske storitve.

Vodstvo IZS se dobro zaveda stanja, v katerem se nahaja inženirska stroka, saj se v praksi vsak dan srečuje z njim. Težave je zbornica predvidela že veliko prej, preden so eskalirale, zato je že pred dvema letoma pričela z aktivnostmi za izboljšanje stanja. O njih smo pisali tako v glasilu kot na spletu. Posluha na strani države doslej res ni bilo. Morda zato, ker funkcionarji in javni uslužbenci ne živijo v istem svetu kot inženirji, pri čemer jih s tem ne opravičujemo. Na večino vprašanj, zastavljenih v pismu, smo odgovorili v prispevkih, objavljenih v prejšnji številki NOVO, na nekatera odgovarjamo v tej številki. Prosimo, da jih preberete. Rešitev za težave, ki tarejo pooblaščen inženirje in inženirska podjetja, pričakujemo s sprejemom uredbe o javnem naročanju inženirskih storitev. ■

Vrednotenje inženirskih storitev

KAJ POMENIJO SKLEPI SKUPŠČINE O UPORABI NAVODIL IN MERIL?

27. skupščina IZS.

Skupščina IZS je 19. 4. 2011 potrdila Navodila o podrobnejši vsebini projektne dokumentacije, Indikativna merila za vrednotenje inženirskih storitev (IMVIS) in Poenostavljena merila za vrednotenje projektantskih storitev za stavbe kot akte IZS in pravila stroke. Od tega dne so člani zbornice dolžni ravnati v skladu z njimi.

V Navodilih je opredeljena natančna vsebina posameznih načrtov vseh strok in vrst projektne dokumentacije, s čimer je odpravljena pomanjkljivost Pravilnika o projektni dokumentaciji (Ur.l. RS, št. 55/2008). Po obeh Merilih pa se izračunava potrebno število normiranih inženirskih ur za kvalitativno izvedbo inženirskih oz. projektantskih storitev.

Član IZS je dolžan projektno dokumentacijo izdelati v skladu z Navodili in ponudbo za izvedbo oblikovati tako, da sta iz nje razvidna potrebno število norma ur za izdelavo projektne dokumentacije oz. izvedbo posamezne storitve in vrednost norma ure.

Skupščina IZS je odločila, da je potrebno ponudbo, ki za izdelavo projektne dokumentacije oz. izvedbo posamezne storitve predvideva število norma ur, ki od priporočenega števila norma ur odstopa navzdol za več kot 20%, obravnavati kot nespoštovanje Meril in kot neobičajno nizko ponudbo.

Nespoštovanje aktov zbornice in pravil stroke, torej tudi Meril, pomeni disciplinsko kršitev po 10. členu Disciplinskega pravilnika IZS. To pomeni, da bo disciplinski tožilec zbornice, v primeru prijave, le to preučil. Če bo ugotovil, da priporočeno števila norma ur v ponudbi, na podlagi katere je bila sklenjena pogodba (ta mora biti po zakonu sklenjena v pisni obliki) odstopa navzdol za več kot 20 %, bo preveril kakovost opravljene inženirske oz. projektantske storitve. V kolikor bo ugotovil kršitev etičnega kodeksa in disciplinskega pravilnika, bo podal zahtevo za uvedbo disciplinskega postopka. O utemeljenosti zahteve bo odločala disciplinska komisija.

To pomeni, da član IZS v nobenem primeru ne bo kaznovan zato, ker je podal ponudbo s številom norma ur, ki za več kot 20 % odstopa od priporočenega števila norma ur po IMVIS, temveč zato, ker je po pogodbi, sklenjeni na podlagi take ponudbe, izdelal nekakovostno projektno dokumentacijo oz. nekakovostno opravil inženirsko storitev.

Skupščina zbornice je bila pred sprejemom sklepa, s katerim je potrdila Merila in jih določila za akta zbornice, seznanjena s tem, da v lani sprejetem Disciplinskem pravilniku IZS piše, da pomeni nespoštovanje aktov zbornice in pravil stroke, torej tudi Meril, v kolikor bodo potrjena, disciplinsko kršitev po 10. členu disciplinskega pravilnika, in da so nekateri člani IZS lastniki podjetij oz. samostojni podjetniki, zaradi česar sami oblikujejo in podajajo ponudbe, medtem ko drugi člani, kot zaposleni delavci, nimajo vpliva na izdelavo ponudb oz. končno vrednost ponudbe.

Prevladalo je mnenje, da je potrebno dvigniti kakovost inženirskih storitev, saj so številni projekti, ki so jih podpisali odgovorni projektanti oz. storitve, ki so jih opravili pooblaščen inženirji, slabe in mečejo slabo luč na celotno inženirsko stroko. Res je, da se za nizko ceno vedno ne da pokriti stroškov dela in opraviti kakovostne storitve, vendar je to treba imeti v vidu pri pripravi ponudbe. Pri pripravi ponudbe bodite realni. Ne oddajate ponudbe pod ceno, ker dolgoročno škodite le sebi. Inženirji moramo sami prenehati s prakso "saj se bo že nekako izšlo", ker se na dolgi rok zagotovo ne bo.

Merila skupaj z Navodili o podrobnejši vsebini projektne dokumentacije in priporočeno višino projektantske ure, ki jo je sprejel upravni odbor zbornice marca letos (objavljena je bila v prejšnji številki NOVO, najdete jo tudi na spletni strani www.izs.si v rubriki "Dobra praksa") predstavljajo robne pogoje za ureditev razmer na trgu in nenazadnje tudi za vodenje kaznovalne politike s strani zbornice v primerih slabih projektantskih izdelkov oz. inženirskih storitev. ■

Disciplinski postopki

PREDSTAVLJAMO DELO IN PRAVNOMOČNE SKLEPE DISCIPLINSKIH ORGANOV

Ta številka glasila je med drugim namenjena tudi predstavitvi dela disciplinskih organov in seznanitvi članov zbornice z vrstami prijav, naslovljenimi na disciplinskega tožilca zbornice, ter zaključki disciplinskih postopkov, ki jih predstavljajo pravnomočni sklepi disciplinske komisije in sodišča. Namen slednjih je pokazati na napake, ki nastanejo v praksi z namenom, da jih v bodoče ne bi več bilo.

Glede na to, da nam Zakon o varstvu osebnih podatkov ne dopušča, da bi javno objavljali sklepe disciplinskih organov, na kar nas je pred časom opozorila Informacijska pooblaščenka, v glasilu ne moremo več objavljati pravnomočnih sklepov disciplinskih organov, kot smo to počeli pred leti. Zato smo se odločili, da bomo pravnomočne anonimizirane sklepe objavljali na spletni strani zbornice, poleg tega pa bomo vsake toliko časa v glasilu NOVO predstavili vsebinske povzetke teh sklepov, prvič tokrat.

Z namenom izboljšanja kakovosti inženirskih storitev pričenjamo v tej številki tudi s predstavitvami sodne prakse, za katero smo in bomo ocenili, da je zanimiva za člane zbornice.

Na disciplinskega tožilca zbornice je bilo v času od 1. 1. 2010 naslovljenih 33 prijav,

26 v letu 2010 in sedem v letu 2011. Disciplinski tožilec je zavrnil 18 prijav, vse ostale pa je obravnaval. Vzroki za zavrženje so bili različni. V treh primerih domnevni kršitelj ni član IZS, v devetih primerih disciplinski tožilec ni ugotovil nepravilnosti, v enem primeru je potekel zastaralni rok, prav tako v enem primeru prijavitelj ni dopolnil prijave, v treh primerih se je disciplinski tožilec odločil, da ne bo uvedel disciplinskega postopka, v enem primeru pa je član po prejemu prijave izstopil iz članstva IZS. Pet postopkov, začelih v letu 2010, je zaključenih, štirje so še v teku. V teku je tudi še šest predhodnih postopkov, pričelih na podlagi prijav, prejetih v letošnjem letu. Poleg omenjenih prijav so disciplinski organi obravnavali tudi neplačnike članarin, kjer vsi postopki še niso zaključeni.

Obravnavane kršitve predstavljajo kršitve določil etičnega kodeksa IZS, sklop odnosa pooblaščenega inženirja do naročnika, odnosa pooblaščenega inženirja do poklicne zbornice in odnosa pooblaščenega inženirja do spoštovanja pravic in obveznosti iz javnega pooblastila. Med kršitelji so večinoma člani Matične sekcije gradbenih inženirjev, Matične sekcije geodetov in Matične sekcije inženirjev tehnologov in drugih inženirjev. Kršiteljev, ki so člani ostalih matičnih sek-

cij, skorajda ni. Nekoliko drugačna je situacija pri kršiteljih neplačnikov, kjer je absolutno gledano največje številko kršiteljev članov Matične sekcije elektroinženirjev, Matične sekcije strojnih inženirjev in Matične sekcije gradbenih inženirjev,

zanemarljivo pa je številko kršiteljev, ki so člani Matične sekcije inženirjev tehnologov in drugih inženirjev, Matične sekcije geodetov in Matične sekcije rudarjev in geotehnologov, res pa je, da bi bila slika, če bi številke pogledali relativno, torej ob

upoštevanju števila članstva po posameznih matičnih sekcijah, drugačna.

Tokrat predstavljamo povzetke štirih zaključenih disciplinskih postopkov, začeti v letu 2010.

IZVLEČKI IZ PRAVNOMOČNIH SKLEPOV DISCIPLINSKIH ORGANOV

Disciplinski tožilec je podal zahtevo za uvedbo disciplinskega postopka **zoper odgovornega nadzornika zaradi neupravičene potrditve izjave o zanesljivosti objekta**, kar predstavlja disciplinsko kršitev po 9. točki 12. člena Disciplinskega Pravilnika IZS (če kršitelj opravlja svoje delo v nasprotju s pravili stroke). Senat disciplinske komisije je ugodil zahtevi tožilca zaradi omenjene disciplinske kršitve, ki je lažja disciplinska kršitev in je kršitelju izrekel disciplinski ukrep opomin. Kršitelj je v funkciji odgovornega nadzornika in ne v funkciji odgovornega nadzornika posameznih del, za katerega je imel pooblastilo, potrdil in podpisal izjavo o zanesljivosti objekta pri rekonstrukciji stavbe, izjava se je nanašala tudi na ugotovitev, da so inštalacije, tehnološke naprave in oprema kvalitetno zgrajene in da izpolnjujejo predpisane parametre, za to pa kršitelj ni imel pooblastila.

Disciplinski tožilec je podal zahtevo za uvedbo disciplinskega postopka **zoper odgovornega geodeta zaradi očitanih nepravilnosti v postopku za evidentiranje urejene meje** zaradi disciplinske kršitve po 36. točki 13. člena Disciplinskega pravilnika IZS (če član IZS stori druga dejanja kršitve zakonov in podzakonskih aktov, ki urejajo področje dejavnosti pooblaščenih geodetov, če je zaradi tega nastala ali neposredno grozila večja premoženjska ali nepremoženjska škoda uporabnikom storitev). Disciplinski tožilec je kršitelju očital, da je kot pooblaščen geodet sestavil zapisnik mejne obravnave v postopku za evidentiranje urejene meje, pri tem pa je za osnovo za določitev dela meje parcele uporabil grafične podatke, iz katerih ni mogoče urediti temelja trditve pooblaščenega geodeta, da je stopnja natančnosti pokazane katastrske meje plus minus 2,20 metra, obrazložitev pooblaščenega geodeta, zakaj ni upošteval pokazane meje, ki jo je prijavila prijaviteljica, iz geodetskega zapisnika ni bila razvidna, čeprav bi to moralo biti zavedeno v zapisniku, posledično pa elaborat ureditve meje, ki ga je potrdil odgovorni geodet, ni izdelan skladno z 29. in 31. členom v zvezi s 7. čle-

nom Zakona o evidentiranju nepremičnin /ZEN). Senat Disciplinske komisije v svoji odločitvi ni sledil strokovnemu mnenju, katero je bilo osnova trditve disciplinskega tožilca, iz razloga, ker je po mnenju disciplinske komisije v strokovnem mnenju manjkala zlasti strokovna ugotovitev, na podlagi katerega člena Zakona o evidentiranju nepremičnin je domnevni kršitelj kršil normo pravila stroke. Senat disciplinske komisije je ugotovil, da je kršitelj ravnal po določilih 35. člena ZEN – v upravnem postopku evidentiranja urejene meje imajo prizadeti lastniki možnost varovanja svojega interesa na ustni obravnavi, ki je bila izvedena. Na njej je odgovorni referent prizadetim lastnikom natančno pojasnil postopke v primeru nesporazuma o poteku predlagane meje in prizadeti so imeli možnost sprožiti sodni postopek za ureditev meje, pri čemer je pravno varstvo prizadetih lastnikov urejeno z zakonom.

Disciplinski tožilec je podal zahtevo za uvedbo disciplinskega postopka **zaradi napačne potrditve elaborata vpisa stavbe v kataster stavb**, kar predstavlja disciplinsko kršitev po 6. točki 13. člena Disciplinskega pravilnika IZS (če član IZS ne odstopi od dela, če nastopijo okoliščine, na katere ne more vplivati in bi zaradi njih naloge ne mogel opraviti uspešno, v skladu s svojo poklicno etiko). Kršitelj je namenoma potrdil elaborat vpisa stavbe, čeprav se je pri tem zavedal, da stavba še ni zgrajena in ni imel pravnega temelja za sestavo in potrditev elaborata vpisa stavbe v kataster stavb in je zavedel upravni organ v postopku izdaje sklepa. Kršitelj je ravnal v nasprotju z določilom 73. in 81. člena ZEN in določilom 3. člena Pravilnika o vpisih v kataster stavb. Senat disciplinske komisije je ocenil, da kršitev predstavlja težjo disciplinsko kršitev, zato je izrekel sankcijo izbrisa iz imenika IZS za čas 12 mesecev. Na sklep se je kršitelj pritožil in pri tem ugovarjal le izbiri disciplinskega ukrepa, z ugotovljenim dejanskim stanjem se je torej strinjal. Senat disciplinskega sodišča, kot pritožbeni senat, je potrdil sklep senata disciplinske komisije in pritožbo zavrnil. Stališče pritožbenega

organa je bilo, da se je kršitelj pri samem dejanju moral zavedati nepravilnosti svojega dejanja, posebej iz razloga, ker je kršitelj v postopku sam izjavil, da ga je naročnik k takemu dejanju silil.

Disciplinski tožilec je podal zahtevo za uvedbo disciplinskega postopka **zaradi napačne predstavitve pooblaščenega inženirja in uporabe neveljavnega žiga IZS**, kar predstavlja disciplinsko kršitev po 31. točki 13. člena Disciplinskega pravilnika IZS (če član IZS v času izbrisa iz imenika IZS nastopa kot pooblaščen inženir). Disciplinski tožilec je kršitelju v svoji zahtevi očital, da je v času, ko ni bil član IZS in ni imel statusa pooblaščenega inženirja z neveljavnim žigom IZS potrdil geotehnično mnenje. Senat disciplinske komisije je pritrnil zahtevi disciplinskega tožilca in je za težjo disciplinsko kršitev izrekel disciplinski ukrep izbrisa iz imenika IZS za dobo 6 mesecev. Na sklep senata disciplinske komisije sta se pritožila tako disciplinski tožilec iz razloga ugotovitve dejanskega stanja in iz razloga višine določenega disciplinskega ukrepa ter kršitelj iz vseh pritožbenih razlogov. Senat disciplinskega sodišča je pritožbo zavrnil in v celoti potrdil sklep senata disciplinske komisije. Osnovno vprašanje pri ugotovitvi dejanskega stanja je bil čas, v katerem je bil kršitelj izbrisan iz imenika IZS, kršitelj je namreč trdil, da je bil v času potrditve svojega mnenja pooblaščen inženir. Za začetek teka izbrisa iz imenika je pomemben datum vpisa tega izbrisa v evidenco in ne datum pravnomočnosti sklepa disciplinskega organa, kot je to zmotno trdil kršitelj, saj je iz 8. člena Statuta IZS razvidno, da preneha članstvo posamezniku v IZS z dnem izbrisa iz imenika IZS, iz 9. člena Statuta pa je razvidno, da posamezniku preneha status pooblaščenega inženirja z dnem izbrisa iz imenika IZS; 28. člen Pravilnika o obliki in vsebini ter o načinu vodenja imenika Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije in IZS pa določa, da je treba v primeru izbrisa iz imenika, v imenik vpisati datum izbrisa z navedbo razloga za izbris in z datumom izbrisa ugasnejo vse pravice, ki jih ima posameznik iz naslova vpisa. ■

Disciplinski postopki

POGOJ ZA OBRAVNAVANJE KRŠITVE JE POPOLNA PRIJAVA

Boris Kocjan
Disciplinski tožilec Inženirske zbornice Slovenije

V Republiki Sloveniji so zaradi zagotavljanja strokovnosti in varovanja javnega interesa na področju urejanja prostora in graditve objektov ter varstva tretjih oseb ustanovljeni dve poklicni zbornici, ZAPS in IZS. Obe poklicni zbornici izvajata javno pooblastilo na področju gradnje in zagotavljanja strokovnosti pooblaščenih inženirjev. Bistvena lastnost pooblaščenih inženirjev, ki se dotika disciplinskih organov, je dobra storitev, zasnovana na poštenem in strokovnem delu tako do naročnika, kot do svojih kolegov ob upoštevanju zakonodaje, ki ureja področje dejavnosti pooblaščenih inženirjev, in aktov zbornice. Nestrokovnost in nepošteno delo pripeljeta do prijav in zahtevkov za uvedbo disciplinskih postopkov na IZS, ki se ne morejo enačiti s kazenskimi in civilno pravnimi postopki na rednih sodiščih. Disciplinski organi IZS vodimo postopke za potrebe zbornice popolnoma samostojno in neodvisno, pri čemer disciplinska komisija in sodišče pretehtata in preverita vse dokaze za in proti, ki jih predstavlja disciplinski tožilec (oz. namestniki disciplinskega tožilca) in domnevni kršitelj. Pri tem disciplinski organi ravnajo z vso strokovnostjo in odgovornostjo, ki jo premorejo.

V disciplinskem postopku se ugotavlja kršenje kodeksa poklicne etike IZS in disciplinskega pravilnika IZS. V disciplinskem pravilniku so določene disciplinske kršitve članov poklicne zbornice, delovanje disciplinskih organov zbornice, disciplinski postopek in kazni za disciplinske prekrške. Disciplinski organi smo pripravljeni na obravnavo vseh zaradi naklepa in malomarnosti nastalih napak ter tudi na izrek disciplinskih sankcij, ob upoštevanju teže storjenega dejanja in stopnje krivde domnevnega kršitelja. Preko disciplinskih organov pa ni mogoče urejati nejasnosti in nedorečenosti veljavne pravne ureditve, ki omogoča različne razlage in prakse, prav tako ni mogoče uveljaviti nerealnih želja in pričakovanj posameznih prijaviteljev ter podtikanj in zamer.

Prijavitelje (posameznike, inšpekcijske službe ali druge ustanove in državne organe) v disciplinskih postopkih na IZS zastopam pred tričlansko disciplinsko komisijo ali disciplinskim sodiščem le disciplinski tožilec oz. moj namestnik. Iz prijav kršitev, ki jih dobivam, je čutiti željo po hitrem

OBRAZEC: PRIJAVA DISCIPLINSKE KRŠITVE

_____ (ime in priimek prijavitelja-ice)

_____ (naslov prijavitelja-ice)

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE
Disciplinski tožilec
Jarška cesta 10 b, 1000 LJUBLJANA

Na podlagi 54. člena Disciplinskega pravilnika Inženirske zbornice Slovenije, sprejetega na skupščini IZS 15. 6. 2010 (Glasilo IZS.NOVO št. 54/2010 iz junija 2010), vlagam

PRIJAVO ZA UVEDBO DISCIPLINSKEGA POSTOPKA

zoper domnevnega kršitelja _____ (ime in priimek pooblaščenega inženirja)

za dejanje, ki ga je storil s tem, da je dne _____ oziroma v času od _____ do _____, kratek opis kršitve:

_____.

Za zgoraj navedeno kršitev oziroma kršitve prilagam naslednje dokaze:

oziroma predlagam poizvedbe pri :

_____ (datum prijave)

_____ (podpis prijavitelja)

in učinkovitem reševanju nastalih težav in pričakovanje izpolnitve želja prijaviteljev, ki niso vedno v skladu s kodeksom poklicne etike in disciplinskim pravilnikom IZS. Pričakovanja strank, ki jih kot disciplinski tožilec zastopam, se ne končajo vedno v korist prijavitelja. Postopek se ne prične oz. ga ustavim, če so podani znaki disciplinskega prekrška, vendar so posledice takega prekrška neznatne ali jih sploh ni. Nepopolne prijave lahko zavrnem. V primeru dvoma, lahko od strokovnega sveta matične sekcije zahtevam oceno kršitve in se šele po pridobitvi mnenja odločim o vložitvi zahteve za uvedbo postopka.

Odločitev disciplinskega sodišča IZS temelji na strokovnosti in pravičnosti in je po končanih postopkih za IZS dokončna, ni pa še pravomočna. Kršitelji lahko v primeru, da se jim v disciplinskem postopku dokaže krivda, še vedno sprožijo upravni spor, ker imajo pravico do pritožbe in varovanja svoje pravice ali pravne koristi. Kršitelji se pritožujejo zaradi napačne ugotovitve dejanskega stanja, kršitve materialnega

prava in bistvenih kršitev disciplinskega postopka. Pričakujejo, da bodo uspešni v upravnem sporu, kajti znano je, da imajo procesna določila praviloma prednost pred načelom pravičnosti. S pritožbo, ki največkrat ni upravičena, se povečajo stroški, ki nastajajo v disciplinskih postopkih in čas trajanja disciplinskega postopka.

Disciplinski organi moramo in bomo vedno obravnavali etično sporno in nestrokovno delo, zaradi katerega je prizadet ugled zbornice in nas članov ali ni upoštevana zakonodaja, zaradi česar je nastala ali bi lahko nastala premoženjska škoda. Za povečanje zaupanja uporabnikov inženirskih storitev in zaupanja v zbornico je potrebno odločno pokazati na tiste, ki delajo strokovne napake in v negativnem smislu izkoriščajo svoj položaj pooblaščenega inženirja v postopkih graditve. Disciplinski organi bomo ugotovili in obravnavali ugotovili kršitev, če ta obstaja. Zaenkrat ugotavljamo, da je število kršitev pooblaščenih inženirjev majhno glede na številčnost članstva, kar je vsekakor spodbudno. ■

Disciplinski postopki

O RAZMERAH IN O STANJU DUHA
PRI INŽENIRJIH

Tadej Pfajfar, univ.dipl.inž.geod.
Predsednik disciplinskega sodišča Inženirske zbornice Slovenije

Kako enostaven naslov "Beseda predsednika disciplinskega sodišča" in kako zahtevna naloga, ko v nekaj stavkih poskušaš povedati vse, kar vidiš skozi obravnave. Ne bom pisal o številkah in statistiki. In o številu takih in številu drugačnih primerov. Vsi, primeri so posebni, vsak za sebe. In v bistvu bi vsak za sebe potreboval posebno razlago. Pisati želim o razmerah in o stanju duha pri inženirjih.

Razmere v slovenskem gospodarstvu so skrajne, nepredvidljive in nemogoče. Investicije so se ustavile. Tako privatne, kot državne. Velika večina naših članov pa je vezana prav na investicije. Ni več projektiranja in ni več izvedbe. In ko se pojavi kakšen razpis, postane zanimivo. Posel zahteva eno, inženirska etika pa drugo. In kako se znajti? Težko. Takrat potrebujemo kompas oziroma vsaj osnovno pomoč, da popolnoma ne zgubimo orientacije.

Inženirji združeni v IZS smo si ta kompas postavili. Sprejeli smo kodeks, Kodeks poklicne etike članov Inženirske zbornice Slovenije. Po mojem mnenju najpomembnejši dokument, ki smo ga inženirji sprejeli. Iz njega v bistvu izhaja vse ostalo. In kako malokrat se Kodeks uporablja! Prepričan sem, da je velika večina članov pozabila, kaj smo z njim sprejeli!

Preambula Kodeksa:

"Inženirji skrbijo za kvaliteto življenja in varujejo tako javni interes, kot tudi interes posameznika. Inženirji nosijo odgovornost za

delovanje različnih vsakodnevnih procesov, od enostavnih do zapletenih.

S svojimi visoko strokovnimi storitvami in znanjem prispevajo k splošni blaginji, varstvu okolja, tehničnemu napredku in trajnostnemu razvoju ter s tem k izboljšanju življenjskih pogojev za sedanje in prihodnje generacije. Inženirji so promotorji tehnične kulture in napredka.

Znanje in izkušnje, skupaj z visokim standardom etičnih in moralnih norm, zagotavljajo najvišjo raven kvalitete storitev inženirjev. Navedeno zagotavljajo tudi veljavni predpisi, ki zavezujejo člane Inženirske zbornice Slovenije, in še posebej njihova disciplinska odgovornost."

Vsi ostali dokumenti samo podrobneje razčlenjujejo Kodeks. V današnji družbi in gospodarski situaciji ga vse premalo uporabljamo in upoštevamo. Kot da so besede Kodeksa iz drugega sveta, ki z realnim svetom nimajo nič!

To se odraža tudi v disciplinskih postopkih. Poizkusi potvarjanja dokumentov, zloraba žiga, navajanje napačnih in zavajajočih dejstev in nenazadnje tudi poizkusi diskreditacije inženirjev preko disciplinskih organov, so teme, ki se najpogosteje pojavljajo v gradivih, pripravljenih za obravnavo.

Drug sklop primerov, obravnavanih na disciplinskih organih, pa je povečanje števila neplačnikov, ki tudi po dodatnih pozivih niso poravnali svoje obveznosti do zbornice. Tudi to je odraz stanja v družbi in gospodarstvu.

Če ni za članarino, kje potem vzeti za plačo?! Ko spremljam razpise, se sprašujem in sprašujem se vsi, ali je sploh mogoče postaviti še nižjo ceno? Ko izračunam ponujeno urno postavko, ugotovim, da so kolegi pripravljeni delati za nekaj EUR na uro. In ko preračunam ponovno, ugotovim, da v urni postavki ni obračunano nič! Ni dopusta, ni regresa, ni licenčne računalniške opreme, kje je šele amortizacija osnovnih sredstev, ni članarin in potrebnih izobraževanj. Verjetno je najhuje pri geodetih in pri inženirjih, ki sodelujejo pri inženirskih storitvah gradbenega nadzora in inženiringa v izvedbi. Dosti bolje ni niti pri projektantskih storitvah. In pri ponujenih tako nizkih cenah, ki so samo odraz poizkusa preživetja, tako strokovnega (reference) kot eksistenčnega, se pozablja tako na Kodeks, kot na statut in ne nazadnje na osnovno strokovnost.

Samo vprašanje časa je, kdaj se bodo pokazale strokovne napake, ki se enostavno morajo zgoditi pri takem načinu dela, ko za malo denarja poskušaš loviti nemogoče roke. Želim si pa, da napake ne bodo imele hujših posledic. Vendar se bojim, da se temu ne bomo mogli izogniti. Saj se opuščanje iskanja kakovostnih inženirskih rešitev že dogaja. Za kakovosten način dela že zmanjkuje tako časa kot denarja.

Upam in želim si, da bodo njunost sprememb načina vodenja javnih razpisov in meril za ugotavljanje najugodnejšega ponudnika, spoznali tudi kolegi, ki so na "drugi" strani. Na strani naročnikov. Prepričan sem, da se že zavedajo tega, da najnižja cena ni najugodnejša ponudba. Vsi poznamo angleški pregovor, ki pravi: "Nisem tako bogat, da bi lahko poceni kupoval!". Vemo, da slabe inženirske rešitve na koncu investitorja stanejo bistveno več, kot pa je uspel privarčevati z oddajo del po ključu najnižje cene.

Spoštovani kolegi, naj bo to hkrati tudi poziv vsem, da naj se iščejo dobre in strokovne inženirske rešitve in naj se inženirsko delo ceni in vrednoti, kot je potrebno, za doseganje najboljših rezultatov. Hkrati pa nam želim, da bo napak in dejanj, ki bi jih bomo morali obravnavati disciplinski organi, čim manj. To bo namreč tudi dokaz, da so se razmere in stanje duha inženirjev spremenile na bolje. ■

Sodna praksa k komentarjem

ODGOVORNOST NADZORNIKA PRI NADZORU NAD IZVAJACEM IN NADZORU NAD IZVAJANJEM DEL

Odvetnica Carmen Dobnik

V članku predstavljam pravno problematiko odgovornosti nadzornika pri nadzoru nad izvajalcem in nadzoru nad izvajanjem del, kot jih je pravno opredelilo Višje sodišče v Ljubljani v zadevi I Cpg 1375/2010 z dne 30. 11. 2010. V omenjeni zadevi je tožnik (investitor, naročnik) tožil nadzorni organ na plačilo odškodnine v višini 136.430,85 EUR z zamudnimi obrestmi. Že višina vtoževane škode priča o pomembnosti obravnavanega področja, a ker se škoda presoja kot zadnja predpostavka odškodninske odgovornosti, je obravnavana na koncu. Poleg tega se osredotočam zgolj na odškodninsko odgovornost nadzornega organa, morebitna kazenska ali prekrškovna odgovornost ni predmet tega članka.

Pri ugotavljanju odškodninske odgovornosti mora oškodovanec dokazati, da je oškodovalec storil določeno protipravno dejanje, ki je lahko storitev ali opustitev, nadalje mora dokazati, da je oškodovancu nastala škoda, ter da je ta posledica protipravnega ravnanja oškodovalca. Če zgolj ena od omenjenih predpostavk ne obstaja, ni podana odškodninska odgovornost.

Nadzorni inženir se v trenutku, ko začne izvrševati delo nadzornika, za katero se je dogovoril z investitorjem, znajde v položaju, ko je podvržen odškodninski odgovornosti za svoje delo. Temeljne določbe v zvezi z nadzorstvom gradnje so urejene v 85. do 88. členu Zakona o graditvi objektov

(Ur. l. RS, št. 110/02 s spremembami; v nadaljevanju ZGO-1). V skladu z 88. členom odgovorni nadzornik nadzoruje, ali se v projekt za izvedbo sproti vnašajo vse tiste spremembe in dopolnitve, ki nastajajo med gradnjo, in ali se s takšnimi spremembami strinjata investitor in projektant. Če odgovorni nadzornik med gradnjo ugotovi neskladje s projektom za izvedbo in gradbenimi predpisi, ali pa, da kakovost vgrajenih

Z namenom izboljšanja kakovosti inženirskih storitev pričenjamo v tej številki tudi s predstavitevami sodne prakse, za katero smo in bomo ocenili, da je zanimiva za člane zbornice.

gradbenih in drugih proizvodov, inštalacij, tehnoloških naprav in opreme ter uporabljenih postopkov ni dokazana z ustreznimi dokumenti, mora o tem takoj obvestiti gradbenega inšpektorja in investitorja, ugotovitve in predloge, kako stanje popraviti, pa tudi brez odlašanja vpisati v gradbeni dnevnik. Če odgovorni nadzornik ugotovi, da izvajalec krši dogovorjene roke izgradnje, mora o tem obvestiti investitorja ter ugotovitve in predloge, kako nastalo stanje izboljšati, brez odlašanja vpisati v gradbeni dnevnik. Odgovorni nadzornik mora svoje ugotovitve iz prejšnjih odstavkov tega člena vpisovati v gradbeni dnevnik. S podpisom

gradbenega dnevnika odgovorni nadzornik potrjuje, da so podatki oziroma vpisi, vneseni v gradbeni dnevnik, resnični.

Zakon v 88. členu uporablja pojem *odgovoren nadzornik*, s čimer hoče izpostaviti, kakšen je njegov položaj. V 30. in 85. členu zakon uporablja zgolj pojem nadzornik, a iz odškodninsko-pravnega vidika to ločevanje ni odločilno. V članku ločevanja med odgovornim nadzornikom in nadzornikom ne bom obravnavala, brez dvoma pa lahko rečemo, da v nadaljevanju podana stališča glede na obravnavano odločbo veljajo za odgovornega nadzornika, kljub temu, da se pojavlja pojem nadzornik.

Po ugotovitvi, da je nadzornik za svoje delo odškodninsko odgovoren, se nemudoma zastavi vprašanje, komu je odgovoren. Zgolj tistemu, kateremu po materialnem pravu odgovarja, je namreč dolžan povrniti morebitno škodo. Med investitorjem in nadzornikom se sklene pogodba, s katero se slednji zaveže, da bo za investitorja opravljal strokovno delo nadzornika gradnje. Upravičenec za povrnitev škode, nastale kot posledica dela nadzornika, je tako investitor, ki nenazadnje tudi plača nadzornika za opravljeno delo. Ko nastane pogodbeni odnos med investitorjem in nadzornikom je slednji dolžan opraviti delo nadzornika,

ki mora biti na takšni strokovni ravni, da se nadzornik lahko izogne odškodninski odgovornosti, natančneje, da mu ne bi bilo mogoče očitati protipravnega ravnanja pri njegovem nadzoru.

Temeljne obveznosti nadzornika izhajajo že iz prej citiranega 88. člena ZGO-1, katere mora nadzornik spoštovati. Glavna obveznost se veže predvsem na pravilno voden gradbeni dnevnik, za katerega verodostojnost odgovarja nadzornik. Poleg teh obveznosti se nadzornik zavezuje, da bo spoštoval tudi obveznosti, ki jih določajo Posebne gradbene uzance (Ur.l. SFRJ, št. 18/77). Te se uporabljajo, če ni s pogodbo njihova uporaba

v celoti ali deloma izključena (drugi odstavek 2. člena Uzanc). Končno pa se lahko nadzornik v pogodbi zaveže, da bo spoštoval še druge obveznosti, ki jih stranki prosto dogovorita, v skladu z avtonomijo urejanja obligacijskih razmerij. Ker gre v odnosu med investitorjem in nadzornikom za klasičen pogodbeni odnos, se za vsa vprašanja, ki jih stranke ne uredijo, uporabljajo določbe Obligacijskega zakonika (Ur.l. RS, št. 97/07-UPB1; v nadaljevanju OZ). Pogodba o nadzoru je po svoji naravi podjemna pogodba (ali pogodba o delu; 619. do 648. člen OZ). Bistvo te pogodbe je v zavezi podjemnika (nadzornika), da bo za naročnika opravil med drugim kakšno umsko delo, kar po svoji naravi predstavlja nadzorstvo pri gradnji.

Odgovornost nadzornika pri izvedbi gradbenega nadzora nima narave odgovornosti za stvarne napake, temveč ta odgovornost temelji na splošnih pravilih pogodbene odškodninske odgovornosti (239. do 246. člen OZ). Odgovornost za stvarne napake, natančneje jamčevanje za stvarne napake je tipična obveznost, s katero se prodajalec kupcu zaveže, da bo prodana stvar izpolnjevala določene dogovorjene ali pričakovane lastnosti (458. do 467. člen OZ), kar pa v takšnem primeru ne pride v poštev.

Obveznost nadzornega organa je, da s splošnim nadzorom nad izvajalcem in neposrednim nadzorom nad izvajanjem del zagotovi, da gradnja poteka v skladu s projektom, specifikacijami, v pravilnem zaporedju in v skladu z navodili za izvedbo del, ki jih vsebuje projekt ali jih odredi sam. Nadzornemu organu ni potrebno nadzorovati opravljanja vseh del, temveč se od njega zahteva, da opravlja nadzor nad najpomembnejšimi deli, torej deli, od katerih je odvisen uspeh gradnje. Obseg in način nadzora, ki ga je nadzorni organ dolžan opraviti, je odvisen od narave del, ki jih nadzoruje, delno pa tudi od predmeta pogodbene obveznosti. Nadzor glede na naravo dela pomeni biti pozoren na gradnjo glede na njen obseg, po drugi strani pa je odločilno, kakšne dodatne pravice in obveznosti sta se stranki dogovorili. Razlika med omejenima položajema se kaže v primerih, ko nadzornik glede na naravo dela (preprost objekt) izvede primerno nadzorstvo, a se je s pogodbo zavezal, da bo opravil večje nadzorstvo, kot ga terja sama narava dela. V takšnem primeru je odškodninsko odgovoren zaradi opustitve izvršitve pogodbenih zavez, če so te vzrok za nastanek škode. Enako je v primeru, ko se nadzornik s pogodbo zaveže za manj nadzornih del, kot jih terja narava dela. Kljub manjši pogodbeni zavezi, je odgovoren tudi za opravljanje del, ki jih narava dela zahteva. Tako hudo obliko kršitev strokovnih pravil in opustitev

pogodbeno prevzetih obveznosti predstavlja potrditev del, ki niso bila izvedena ali so bila izvedena z drugačnimi materiali, saj strokovni nadzor obsega tudi kontrolo izvedbe po kvaliteti in količini.

Za odločitev o odškodninski odgovornosti nadzornika je nadalje bistveno, ali je pri izvedbi gradbenega nadzora nadzornik ravnal z zadostno skrbnostjo. Vprašanje skrbnosti predstavlja vprašanje uporabe pravnega standarda v vsakem posameznem primeru. Iz določb 86. člena ZGO-1 izhajajo pogoji za opravljanje dela odgovornega nadzornika. Očitno je, da je nadzornik strokovnjak, zato se na podlagi določbe drugega odstavka 6. člena OZ za nadzornika uporablja standard skrbnosti dobrega strokovnjaka. Če nadzornik svojega dela ne opravi v skladu s pravili stroke in kot se s pogodbo zaveže, je odgovoren za škodo. Nadzorni organ odgovarja za tiste napake zgradbe, katerih vzrok je nestrokoven način opravljanja del, če bi takšno opravljanje del pri skrbnem nadzoru lahko preprečil.

Sodišče v primeru spora glede obsega nadzorstva ugotavlja ali je bilo nadzornikovo ravnanje pravno dopustno. To pomeni, da se osredotoči na ugotavljanje tipičnega ravnanja pri skrbnem nadzorstvu, ki bi moralo biti opravljeno v obravnavanem primeru. Sodišče torej za nazaj ustvari scenarij, ki mu pomaga doumeti, kako bi nadzornik mogel in moral ravnati, da ne bi prišlo do nastanka škode. Ko sodišče opredeli tipično nadzornikovo dejanje, ki bi moralo biti v konkretnem primeru opravljeno, ga primerja s konkretnim ravnanjem nadzornika, kateremu se očita protipravno ravnanje. Če to bistveno odstopa, pomeni, da je nadzornik ravnal protipravno, kar pomeni, da ali ni ravnal z dolžno skrbnostjo ali je prekršil pogodbene zaveze.

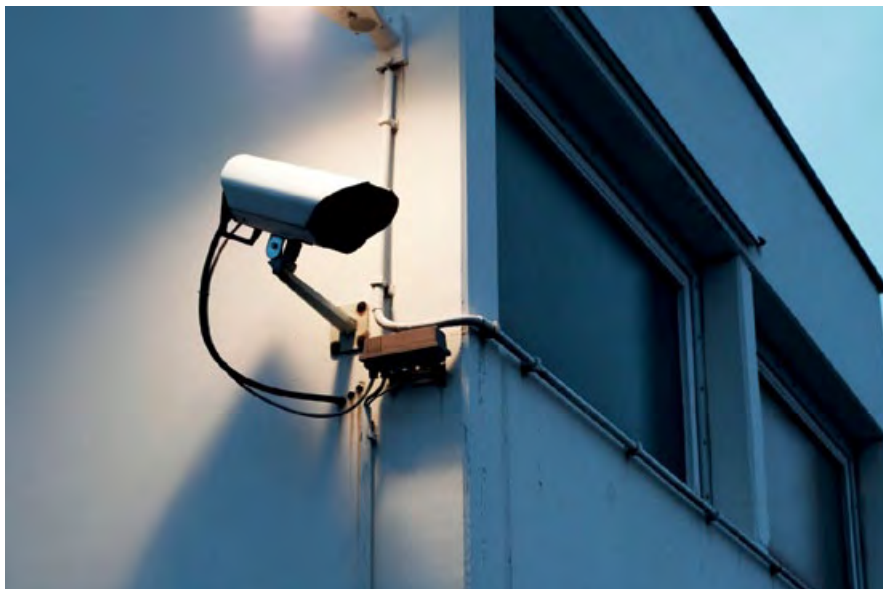
Naslednja predpostavka odškodninske odgovornosti je vzročna zveza. Investitor mora v postopku dokazati, da je prav nadzornikovo protipravno dejanje pripeljalo do nastanka škode. Članek bi presegal namen, če bi natančneje obravnavali teorije v zvezi z obstojem vzročne zveze. Za potrebe tega članka je dovolj, če rečemo, da je vzročna zveza dogodek, ki redoma in praviloma pripelje do določene posledice, torej ga je razumno pričakovati, če se zgodi določeno dejstvo. Lahko se namreč ugotovi, da je nadzornik ravnal protipravno, a ta protipravnost ni vplivala na nastanek škode, ker je npr. izvajalec že prej naredil hujše protipravno dejanje, ki je vzročno zvezo prekinilo.

Kot zadnje pa se ugotavlja še obstoj škode. Ta je lahko navadna škoda, pa tudi izgubljeni dobiček. Kot je bilo že v uvodu pojasnjeno, je lahko višina škode zelo ve-

lika, saj ne vključuje zgolj stroškov, ki so potrebni za neposredno odpravo napak na gradnji, ki jih mora zaradi neskrbnega ravnanja nadzornika investitor dodatno izvesti. Škodo lahko predstavlja tudi izgubljen dobiček, ko investitor gradnje ne more pravočasno prodati, posledično mu potencialni kupec ne izplača kupnine, s katero bi lahko poplačal svoje kredite, kar pripelje do uveljavljanja garancij s strani investitorjevih upnikov ali izvršilnih in stečajnega postopka.

Na kratko lahko opišemo tudi konkretno neskrbno ravnanje nadzornega organa v zadevi I Cpg 1375/2010, kjer se je nadzornik s pogodbo zavezal (med drugim) opravljanje strokovni nadzor nad izvajanjem gradbenih, gradbeno obrtniških in inštalacijskih del do izgradnje objekta do 3. podaljšane gradbene faze in zunanje ureditve z bazenom v skladu z določili ZGO-1. Nezadostna skrbnost se je pokazala pri izvajanju nadzora nad izvajanjem hidroizolacije in izvedbe odvodnjavanja pri objektu, postavljenem na stališča prisotnosti vlage problematičnem terenu (hribu). Sodišče je ugotovilo, da je izvedba hidroizolacije kritična faza vsake gradnje, saj po dokončanju objekta navzven ni vidna in je pri tehničnem pregledu niti ni mogoče preverjati. Preveri se lahko le projekt in gradbeni dnevnik, zato je prisotnost nadzora še toliko bolj pomembna. Hidroizolacija ni bila izvedena po projektu (saj je bila izvedena z drugačnimi materiali), za kar investitor ni dal soglasja, izvedena pa je bila tudi pomanjkljivo. Nadzorni organ je potrdil, da so bile vse pomanjkljivosti odpravljene in da so vsa dela izvedena v skladu s pravili stroke. Nadalje pa je bilo nepravilno izvedeno tudi odvodnjavanje teras in dvorišča okoli objekta, ki je bilo izvedeno tako, da se je voda namesto od objekta stekala v objekt in nato po prezračevalnih jaških tekla v objekt, kar je povzročilo zamakanje v apartmajih in kleti. Nadzornik bi nepravilno odvodnjavanje moral opaziti in od izvajalca zahtevati odpravo te napake, česar pa ni storil, nasprotno, potrdil je, da so bila vsa dela izvedena v skladu s pravili stroke. Nadzornik je torej potrdil kvaliteto dokončanja gradbenih del na objektu, čeprav vse pomanjkljivosti ob podpisu primopredajnega zapisnika niso bile odpravljene.

Kot lahko vidimo je sodna praksa v obravnavanem primeru začrtala strožje kriterije v zvezi z odgovornostjo nadzornika gradbenih del. Pomembno je torej, da nadzornik vestno, skrbno in odgovorno po pravilih stroke nadzoruje in opozarja na napake, ki se pojavljajo pri gradnji. Kakršnekoli koristi, ki bi nadzorniku lahko nastale pri neskrbnem delu, namreč ne odtehtajo povzročene škode. ■

Zakon o zasebnem varovanju

SPREMEMBE NA PODROČJU ZASEBNEGA VAROVANJA (ZZasV-1)

mag. Vinko Volčanik, univ.dipl.inž.el.
Član UO MSE

Sprejet je nov zakon o zasebnem varovanju (ZZasV-1), ki z delom svoje vsebine posega tudi na področje graditve objektov. Z uveljavitvijo zakona so odpravljene nekatere nejasnosti vezane na pristojnosti in vsebino zasebnega varovanja, zakon pa uvaja tudi nekatere novosti.

11. marca 2011 je bil v Uradnem listu RS št. 77 objavljen nov Zakon o zasebnem varovanju (ZZasV-1), ki je nadomestil dotodanji zakon ZZasV-A (Ur.l. RS, št. 102/2007). ZZasV-1 podaja nekaj novosti in zahtev, ki jih bo potrebno upoštevati že v fazi načrtovanja in v fazi gradnje objektov. V predmetnem članku želim predstaviti nekatera razmišljanja in zahteve (predloge) IZS ter bistvene zahteve novega zakona.

Že takoj po sprejetju predhodnega zakona ZZasV-A smo kot IZS naslovili zahtevo pripravljavcu zakona za pojasnila nekaterih spornih določil zakona. Na osnovi zahtev in obrazložitvev je zakonodajalec podal bistveno pojasnilo, da sistemi požarnega varovanja niso sestavni del področja zasebnega varovanja, saj to področje pokrivajo drugi zakoni in predpisi. Še vedno pa je ostalo nekoliko nedorečeno področje izdelave projektne dokumentacije sistemov tehničnega varovanja in razumevanja, kaj sploh so omenjeni sistemi.

V fazi izdelave osnutkov in predlogov novega zakona so bile s strani predstavnikov nekaterih podjetij, ki imajo za primarno dejavnost priglášeno področje zasebnega varovanja, podane zahteve, da se tudi po-

dročje požarnega varovanja obravnava kot sestavni del zasebnega varovanja, da pooblaščen inženir varnostnih sistemov (v nadaljnjem besedilu PIVS) ne bi smel biti pogojen z licenco IZS-E po ZGO ter da mora program za pridobitev naziva PIVS ostati v obstoječem obsegu. Prav tako so bili močni pritiski v smeri, da bi bilo pooblastilo za izdelavo dokumentacije zasebnega varovanja le v domeni podjetij, katerih priglášena dejavnost je zasebno varovanje.

Sistemi požarnega varovanja ter javljanja eksplozijskih in strupenih plinov niso sestavni del tehničnega varovanja ter so v celoti v pristojnosti pooblaščenih inženirjev z licenco IZS-E po ZGO. Izjema obstaja ...

Predstavniki IZS pa smo izhajali iz drugega zornega kota, pri čemer so bile potrebne intenzivne aktivnosti v smeri predstavitve in pojasnjevanja vsebine podanih predlogov, predvsem zaradi razhajanja pri izrazoslovju (npr. varnostni načrt je imel po ZZasV in ZGO popolnoma drugačne vsebine, izraz tehnično varovanje smo si različno predstavljali ipd.) in razumevanju vsebine ZGO in Pravilnika o projektni dokumentaciji. Močno smo si prizadevali, da bi se področje zasebnega varovanja na področju izdelave dokumentacije uredilo podobno,

kot je urejeno pri požarnem varovanju, torej s predhodno izdelavo posebnega elaborata (ki bi ga izdelal npr. PIVS), z delitvijo objektov po kriteriju varnostne ogroženosti ter nato z izdelavo projektnih rešitev (ki bi jih izdelal pooblaščen inženir z licenco IZS-E). Seveda smo ob temu vztrajali, da sistemi požarnega varovanja (detekcija dima in ognja, sprinkler sistemi in drugi sistemi gašenja s plinom) ne sodijo v domeno ZZasV. Prav tako je bila poglavitna naša zahteva, da pogoj za izdelovanje načrtov sistemov tehničnega varovanja ne more biti zaposlitev varnostnega menedžerja za nedoločen čas, ker bi to pomenilo grob poseg v dosedanje pristojnosti projektantov in vsekakor tudi kršitev pravil o svobodni konkurenci.

Rezultat vseh aktivnosti je nov zakon (ZZasV-1), ki žal zahteva, da se problematika ureja podobno kot na področju požarnega varstva, ni ugodil. Pripravljavec zakona je namreč menil, da zakon ne more restriktivno predpisovati ukrepov, da je predvidena stopnja varovanja prvenstveno v pristojnosti uporabnika oz. investitorja, ki mora rešitve in pristop urediti sam, glede na veljavno zakonodajo. Država po mnenju pripravljavca zakona namreč ne more od posameznika zahtevati, kako bo (za)varoval svojo lastnino in osebno varnost, pač pa mora država razmejiti zasebno varovanje od javnega, vplivati na usposobljenost in kakovost zasebnih varnostnikov, vzpostaviti učinkovit nadzor nad zakonitostjo dela podjetij za zasebno varovanje ter določiti splošne in posebne pogoje za opravljanje zasebnega varovanja, itn. Ne glede na to pa je vsebina novega zakona takšna, da omogoča pripravo podzakonskih aktov, ki bi specificirali dodatne zahteve, v kolikor bi se izkazale tovrstne potrebe. Je pa

zakonodajalec prisluhnil argumentom in pojasnilom IZS na nekaterih drugih področjih.

Osnova za razumevanje ZZasV-1 so naslednji izrazi:

- **načrtovanje sistemov tehničnega varovanja** zajema izdelavo projektov tehnične dokumentacije za izvedbo sistemov za tehnično varovanje s pooblaščenimi inženirji varnostnih sistemov, ki izpolnjujejo pogoje v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja graditve objektov; *to pomeni, da dotično dokumentacijo izdeluje tisti odgovorni projektant z licenco IZS-E po*

ZGO, ki ima tudi status pooblaščenega inženirja varnostnih sistemov PIVS po ZZasV-1.

- **načrt varovanja** je dokument, ki določa način in obseg varovanja z varnostnim osebjem in sistemi tehničnega varovanja ter ukrepe za varovanje. Sestavni deli načrta varovanja so ocena stopnje tveganja, načrt fizičnega varovanja, za varnostno zahtevnejše objekte pa tudi program varovanja; gre za širši dokument, ki je po naravi soroden Študiji (Zasnovi) požarne varnosti (če iščemo neko vzporednico z ZGO), le da je po vsebini širši in ni obvezen.
- **načrt fizičnega varovanja** je dokument, ki obsega varovanje z varnostnim osebjem in s sistemi tehničnega varovanja; gre za ožjo vsebino, glede na načrt varovanja, iz stališča ZGO pa ni obvezen; namenjen je predvsem neposredni operativni ureditvi varovanja in ne toliko tehničnim pogojem.
- **pooblaščen inženir ali inženirka varnostnih sistemov** je v skladu z določbami ZZasV-1 in zakona, ki ureja graditev objektov, ter predpisov, izdanih na njuni podlagi, odgovoren za izdelavo projektov za izvedbo sistemov tehničnega varovanja in nadzor nad izvajanjem sistemov tehničnega varovanja; za razliko od vsebine dosedanjega zakona se pristojnost PIVS-a prenaša tudi na strokovni nadzor v času gradnje.

Za razumevanje pristojnosti PIVS-a in prekrivanja določil ZZasV-1 in ZGO pa je bistvena 18. točka 4. člena zakona, ki jasno in nedvoumno podaja, da sistemi požarnega varovanja ter javljanja eksplozijskih in strupenih plinov niso sestavni del tehničnega varovanja ter so v celoti v pristojnosti pooblaščenih inženirjev z licenco IZS-E po ZGO. Izjema obstaja le tam, kjer so omenjeni sistemi integrirani v sistem tehničnega varovanja. Podajmo primer (pogost v praksi), kjer sistem detekcije požara, ki je samostojen in funkcionalno ločen, daje ob nekem dogodku signal sistemu kontrole pristopa (če je ta v funkciji varovanja) za odpiranje vrat. V tem primeru gre za dva ločena sistema, kjer se požarno varovanje načrtuje skladno z ZGO (licenca IZS-E), kontrola pristopa iz vidika varovanja pa skladno z ZZasV (licenca IZS-E + PIVS).

Verjetno bo v praksi prišlo do različnega pojmovanja vsebine sistemov tehničnega varovanja. Pri tem je potrebno izhajati iz namena in vsebine ZZasV-1, ki je prvenstveno namenjen varovanju pred škodljivimi dejanji neke osebe proti drugi osebi ali premoženju. Torej gre za varovanje pred osebami, ki s svojimi rokami ali drugimi sredstvi, orožjem, itd. izvajajo nasilje in druga nedovoljena dejanja proti drugim ljudem oz. proti premoženju.

Torej v primerih, ko imamo nadzor nad npr. neko električno ključavnico in če je ta nadzor namenjen varovanju, sodi pro-

blematika pod ZZasV-1. Če pa električna ključavnica služi le kot npr. nadomestilo mehanski ključavnici ali evidentiranju prehoda (torej ne zahtevam varovanja), pa sodi problematika pod načrtovanje običajnih električnih instalacij po ZGO. Seveda mora biti namen takšnega sistema jasno in nedvoumno podan v projektni dokumentaciji ali še prej v zahtevi investitorja. Za primer lahko navedemo tudi hotelski sistem električnih ključavnic v sobah, ki je običajna električna inštalacija, in sistem kontrole prehodov med sektorji, kjer gre za povečano varnost iz npr. razloga zaupnosti dela in dokumentov, kot je to lahko primer pri policiji ali vojski, ker gre v navedenem primeru za pogoje z obveznim upoštevanjem določil ZZasV-1.

Naslednja pomembna novost novega zakona je pridobitev licence za opravljanje del v pristojnosti PIVS. Obrazložitev podaja 19. člen zakona, ki pravi, da za pridobitev licence za načrtovanje sistemov tehničnega varovanja v delovnem razmerju ni potrebno imeti varnostnega menedžerja, je pa potrebno imeti za nedoločen čas s polnim delovnim časom v delovnem razmerju zaposlenega pooblaščenega inženirja varnostnih sistemov oz. biti sam pooblaščen inženir varnostnih sistemov. V bistvu to pomeni, da projektant (pravna oseba) lahko opravlja storitev načrtovanja sistemov, če ima zaposleno osebo z nacionalno poklicno kvalifikacijo PIVS. Ob tem je potrebno dodati, da je novost tudi to, da bo moral kandidat po pridobitvi licence PIVS opravljati obdobjno usposabljanje in preizkus znanja.

In sedaj še odgovor na vprašanje, **kako pridobiti nacionalno poklicno kvalifikacijo PIVS**. Osnovni pogoj, da lahko kandidat pristopi k usposabljanju in preverjanju znanja, je ustrezna izobrazba in pridobljena licenca IZS-E po ZGO.

Pri tem naj še dodamo, da bo program usposabljanja nekoliko spremenjen, skrajšan iz dosedanjih min. 100 ur na min. 46 ur izobraževanja ter prilagojen funkciji in delu PIVS. Na skrajšanje je pomembno vplivalo dejstvo, da gre za kandidate z visokošolsko izobrazbo, ki imajo kot inženirji z licenco IZS-E že pridobljeno potrebno predznanje. Omenjeno področje ureja Pravilnik o programih in načinu izvajanja strokovnega usposabljanja varnostnega osebja ter Program usposabljanja za PIVS. Sprejem spremenjenega programa je bil pogojen s sprejetjem novega ZZasV-1 in verjamem, da bo sprejet v najkrajšem času.

S strani članov z licenco IZS-E in PIVS so v preteklem obdobju prihajala vprašanja, kako izdelovati projektno dokumentacijo za sisteme tehničnega varovanja v luči Pravilnika o projektni dokumentaciji. Vsekakor se moramo zavedati naslednjih izhodišč:

- gre za področje električnih instalacij,
- gre običajno za zaupno dokumentacijo,
- navadno sistemi tehničnega varovanja niso obvezna vsebina projektov za gradbeno dovoljenje.

Zato je najenostavnejša rešitev, da se za sisteme tehničnega varovanja izdela samostojen in fizično ločen (pod)načrt 4. Zaradi zagotavljanja zaupnosti je takšen ločen dokument najlažje obravnavati kot zaupnega in ga predati le za to pristojnim in pooblaščenim osebam.

Če je možno in če ni v nasprotju z določili ZGO, svetujemo, da se načrt tehničnega varovanja vključi v PZI projekt kot fizično samostojna mapa. PGD dokumentacija je namreč po svoji naravi javen dokument in ne more vsebovati podatkov zaupne narave. Glede tega je namreč potrebno upoštevati določila 14. člena zakona Varovanje podatkov.

Za zaključek pa poleg opisanih vsebin podajam še nekaj navedb:

- kar se tiče splošnih načel je zakon v osnovi podoben dosedanjemu,
- razmejene so pristojnosti med MNZ in reprezentativnim združenjem,
- določeno je obvezno interno izpopolnjevanje,
- določa pristojnost reprezentativnega združenja za nadzor nad izvajanjem izpopolnjevanja; obveza velja tudi za PIVS,
- če se zamenjajo lastniki, zakoniti zastopniki in člani uprave podjetja, je potrebno nove člane pred nastopom varnostno preveriti,
- obdobjno izpopolnjevanje, kot je bilo že določeno v ZZasV-A iz 2007, ostaja enako; skrajni rok za vse PIVS, ki so pred 1.1.2008 pridobili pravico, da delajo kot PIVS, je 1. 1. 2013 – drugače pravice prenehajo veljati,
- po novem bodo določeni obvezni standardi SIST (kot priloga odredbe) za področje zasebnega varovanja, ki jih bo potrebno pri načrtovanju upoštevati (določene bodo obvezne serije standardov za varnostno nadzorne centre, za javljanje vloma in ropa, za video nadzorne sisteme, sisteme pristopne kontrole, varovanje in nadzor telekomunikacijskega omrežja in za homologacijo neprebojnih vozil in opreme za prevoz in prenos gotovine ter drugih vrednostnih pošiljk),
- obvezne bodo tudi serije standardov za sisteme protipožarnega varovanja, socialne alarme in druge sisteme, kadar bodo neločljivo povezani s sistemi tehničnega varovanja in bi poseg v sisteme pomenil poseg v sisteme tehničnega varovanja po tem zakonu,
- licence in službene izkaznice ostanejo v veljavi. ■

Večnamenski objekt AB Pesnica (Mercator Pesnica)

NA VRHU
Pešpot Šmartinsko jezeroV SREDINI
Modularna montažna jeklena gradnja - vrtec
PodpečSPODAJ
Fotonapetostna elektrarna Davidov Hram
Žalec

Dobra inženirska praksa

KAJ DELA KOMISIJA ZA DOBRO PRAKSO V
LETOŠNJEM LETU?

Predsednik Komisije za dobro prakso
Mirt Martelanc, univ.dipl.inž.str.

V letošnjem letu je Komisija uspešno zaključila sodelovanje pri izdelavi **Smernice za naročila javnih gradenj**, ki je svojo prvo uradno predstavitev doživela v mesecu marcu na okrogli mizi v sklopu odprtja sejma za gradbeništvo MEGRA 2011 v Gornji Radgoni. Za smernico je bila pripravljena še **vzorčna pogodba za revidiranje projektne dokumentacije**, ki se je pridružila že predhodno objavljeni vzorčni pogodbi za izdelavo projektne dokumentacije in pogodbi o gradbenem nadzoru.

Delovna skupina, ki je pripravila vzorčno pogodbo o revidiranju projektne dokumentacije, pod okriljem Komisije trenutno svoje delo nadaljuje na izdelavi Priporočil za **izvedbo revizije projektne dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja**, ki bodo objavljena jeseni. Z izdelanimi priporočili se želi vse udeležence v procesu gradnje objekta podrobneje seznaniti z zakonsko predpisanimi postopki in potrebno vsebino revizije projektne dokumentacije PGD.

Glede na trenutne gospodarske razmere je upravni odbor IZS v letošnjem letu podprl izdelavo **Smernice za ravnanje mikro, malih in srednjih podjetij v investicijskem procesu**. Iz seznama projektivnih podjetij se bo iz vsake kategorije izbralo podjetje,

ter se ga zaprosilo za pripravo nadgraditve že izdelanega osnutka besedila smernice. Posebej bi radi poudarili, da v Evropski uniji prevladujejo mikro, mala in srednja podjetja, saj je teh 98 %. V Sloveniji ni nič drugače. Ta delež velja tudi za področje gradbeništva in graditve nasploh. V javnosti odmevajo le primeri izvajalskih, velikih in malih podjetij, ki so se znašla v krizi, pri tem pa se pozablja na projektivna podjetja in podjetja, ki nudijo svetovalne storitve na področju graditve objektov. Le ta so po večini celo le mikro in mala podjetja in jih je kriza še toliko bolj prizadela, saj nimajo večje zaloge denarja, s katero bi si pomagali prebroditi krizne čase, zato prav tako odpustajo delavce in zapirajo vrata. Ta podjetja so za državo izrednega pomena, ker so vir domačega strokovnega inženirskega znanja in zaposlujejo domače kadre, s čimer skrbijo za preživetje slovenske inženirske stroke. Pri tem so državi lahko v veliko pomoč prav pooblaščen inženirji, zaposleni v mikro in malih projektivnih in svetovalnih inženirskih podjetjih, saj imajo veliko znanja o vodenju investicij, ki ga pri veliki večini javnih investitorjev močno pogrešamo.

Glede na pozitiven odziv javnosti na Smernico za naročila javnih gradenj je

upravni odbor IZS sprejel sklep, da Komisija v letošnjem letu pristopi k izdelavi **kriterijev za izbor najugodnejšega ponudnika intelektualnih storitev** in k **obnovi prevođa standarda DIN 276**, ki določa postopek ocene investicije v gradbeništvo.

Komisija za dobro prakso **pričakuje od članov zbornice** in drugih zainteresiranih, da pristopijo k podajanju novih aktualnih predlogov objektov, kot **primerov dobre prakse** iz gradbeništva tako, da izpolnijo obrazec z zahtevanimi podatki, ki je objavljen na spletni strani IZS pod rubriko dobra praksa / primeri dobre prakse in ga pošljejo Komisiji za dobro prakso IZS po elektronski pošti, ki nato sprejme končno odločitev o objavi predloga.

Vsekakor pa Komisija tudi v letošnjem letu **sprejema pobude in predloge** članov zbornice in ostale javnosti **za delo**, t.j. teme, ki bi v prihodnje prispevale k uveljavljanju dobre inženirske prakse v procesu graditve objektov. Pobude in predloge nam pošljite na izs@izs.si s pripisom "za Komisijo za dobro prakso". Zanje se vam že vnaprej zahvaljujemo in vam zagotavljamo, da jih bomo obravnavali ter vas o odločitvi obvestili. ■

Zakon o geodetski dejavnosti

VPOGLEDVALNIK V SEZNAM GEODETSKIH PODJETIJ

Matej Kovačič, univ.dipl.inž.geod.
Predsednik UO MSGeo

Z vzpostavitev vpogledovalnika je IZS zagotovila vsem podjetjem, upravnim delavcem, inšpektorjem in naročnikom, da lahko z vpogledom v seznam geodetskih podjetij preverijo ali podjetje izpolnjuje pogoje za opravljanje geodetske dejavnosti.

Prvi odstavek 48. člena Zakona o geodetski dejavnosti (ZGeoD-1; Ur.l. RS, št. 77/10) določa, da IZS najpozneje do 19. 4. 2011 prilagodi seznam projektivnih in geodetskih podjetij oziroma vzpostavi seznam geodetskih podjetij v skladu z ZGeoD-1.

Prilagoditev seznama geodetskih podjetij

IZS je v dogovoru z Geodetsko upravo RS (GURS) izvedla prilagoditev seznama geodetskih podjetij v skladu z novim zakonom. Vsa do sedaj vpisana geodetska podjetja so bila pozvana, da dostavijo vso potrebno dokumentacijo, s katero izkazujejo, da izpolnjujejo pogoje za opravljanje geodetske dejavnosti po novem zakonu: imajo registrirano dejavnost, sklenjeno zavarovanje za škodo in zagotovljeno sodelovanje odgovornega geodeta na podlagi pogodbe o zaposlitvi. Seznam geodetskih podjetij je bil tako dopolnjen tudi z imeni in identifikacijskimi številkami vseh odgovornih geodetov, ki za geodetsko podjetje opravljajo naloge odgovornega geodeta (četrti odstavek šestega člena ZGeoD-1).

Seznam geodetskih podjetij je dosegljiv na naslovu:

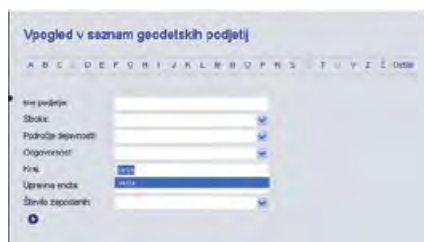
<http://www.izs.si/imeniki-in-seznami/seznam-projektivnih-podjetij/vpogled-v-seznam-geodetskih-podjetij/>

Iskalnik omogoča izbor in izpis podjetij glede na izbrane kriterije iskanja (slika 1).

Podjetja označena z zvezdico niso predložila vseh dokazil o uskladitvi svoje dejavnosti v skladu z novim zakonom (slika 2).

Vsa podjetja označena z zvezdico ali podjetja, ki niso vpisana v seznam, so dolžna pri vsaki izdelavi elaborata predložiti vsa potrebna potrdila o izkazovanju pogojev, v nasprotnem primeru velja, da je elaborat izdelalo podjetje, ki ne izpolnjuje pogojev za opravljanje geodetske dejavnosti v skladu z novim zakonom.

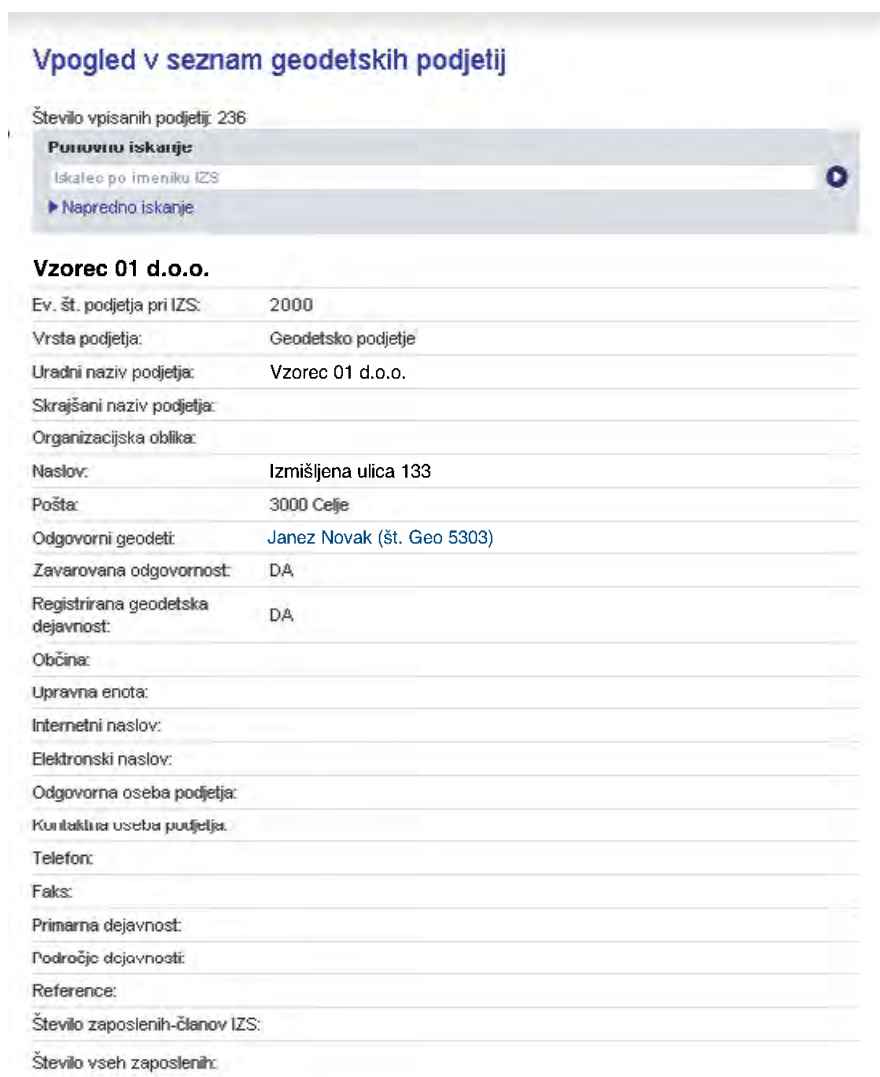
Ko uporabnik najde izbrano podjetje, vpogledovalnik omogoča s klikom na podjetje, da se na ekranu izpišejo ostali podatki (slika 3). Na tak način lahko vsak vpogleda in pridobi podatek ali je elaborat potrdil

Slika 1: Iskalnik omogoča izbor in izpis podjetij glede na izbrane kriterije iskanja.

Slika 2: Primer izpisa podjetij, glede na predhodno izbrani kriterij.

Slika 3: Podroben vpogled v podatke podjetja.

odgovorni geodet, ki ima na zakonit način sklenjeno sodelovanje z geodetskim podjetjem.

Prekršek

Za podjetja, vpisana v seznam geodetskih podjetij, velja opozorilo, da so dolžna objaviti imena vseh odgovornih geodetov, ki za to podjetje opravljajo naloge odgovornega geodeta (četrti odstavek šestega člena ZGeoD-1), v nasprotnem primeru je lahko

podjetje kaznovano z globo od 5.000 do 50.000 EUR (šesti odstavek 41. člena).

Imenovanje odgovornega geodeta

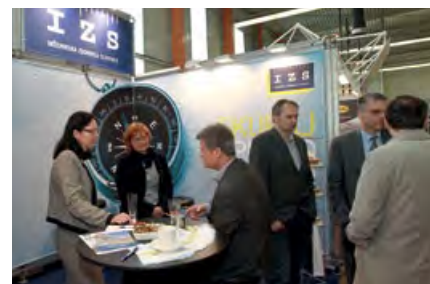
Če je odgovorni geodet vpisan v seznam geodetskih podjetij kot odgovorni geodet tega geodetskega podjetja, se šteje, da je imenovan za odgovornega geodeta tega geodetskega podjetja, zato ni potrebno, da za vsako izvajanje geodetske dejavnosti pred pričetkom del imenuje odgovornega geodeta. ■

Udeleženci okrogle mize.

Predsednik IZS, mag. Črtomir Remec in direktor Pomurskega sejma, g. Janez Erjavec, ki je pozdravil udeležence okrogle mize.

Informacijska pisarna IZS na sejmu Megra.

Sejem Megra 2011

TRI ZBORNICE IN OSREDNJA SLOVENSKA GRADBENA INŠTITUTA SMO PREDSTAVILI SMERNICO ZA UČINKOVITO NAROČANJE JAVNIH GRADENJ

Inženirska zbornica Slovenije se je letos že osmič predstavila na mednarodnem sejmu gradbeništva in gradbenih materialov Megra v Gornji Radgoni.

V okviru sejma je Inženirska zbornica Slovenije 29. 3. 2011 pripravila okroglo mizo na kateri je skupaj z Zbornico za arhitekturo in prostor Slovenije, Gospodarsko zbornico Slovenije, Gradbenim inštitutom ZRMK in Zavodom za gradbeništvo Slovenije predstavila Smernico za naročila javnih gradenj. Udeležilo se je več kot 30 udeležencev.

Pripravljenci smernice smo predstavili najpogostejše napake, ki so jih v preteklih nekaj letih opazili pri vodenju investicij in gradnji javnih objektov ter predstavili rešitve zanje v 22. korakih smernice, podkrepjenih z 27. prilogami. V smernici svetujemo javnim investitorjem, kako naj načrtujejo in vodijo investicijo, pripravijo projektno nalogo in določijo kakovost izdelave projektne dokumentacije ter strokovnih podlag. Nadalje predlagamo, kako naj se pripravi kakovostne razpisne pogoje, pojasnjujemo metodo in kriterije izbora najugodnejšega ponudnika na javnih razpisih ter opisujemo način zagotavljanja kakovosti med gradnjo.

Med pomembne pripomočke pri učinkovitem vodenju investicij v trajnostne javne gradnje so uvrščeni Navodila o podrobnejši vsebini projektne dokumentacije, Poenostavljena merila za vrednotenje projektantskih storitev za stavbe in Vodnik ter kriteriji za trajnostno gradnjo in zeleno javno naročanje.

Predsednik Inženirske zbornice Slovenije, mag. Črtomir Remec, je v uvodnem nagovoru poudaril, da je "nujno spremeniti prakso zavoženih javnih investicij, čemur je tudi namenjena predstavljena smernica. Smernica za naročila javnih gradenj skupaj z drugimi tekočimi aktivnostmi dokazuje skupno voljo za spremembe in prinaša razvojne izzive za javne investitorje ter številna gradbena, projektivna in inženiring podjetja."

Mag. Barbara Škraba Flis, generalna sekretarka IZS, je pojasnila, da stroka ugotavlja, da na strani javnih investitorjev obstoji velik neizrabljen potencial v smislu odprave slabih praks. Javni investitorji bi lahko s svojo večjo strokovnostjo in boljšo organiziranostjo vodenja postopkov, močno pripomogli h kakovostnejši in cenejši gradnji ter uporabi javnih objektov.

Predstavnica Zavoda za gradbeništvo, mag. Sabina Jordan, je povedala, da je nepravilnosti in napake zavod evidentiral v vseh fazah graditve, od projektiranja do izvedbe, pri čemer so le-te raznovrstne glede na vzroke in posledice. Njihove posledice se odražajo v nedoseganju bistvenih zahtev, poškodbah ali celo porušitvah.

Direktor Združenja za svetovalni inženiring pri Gospodarski zbornici Slovenije mag. Vekoslav Korošec je opozoril, da veliko sedanjih težav slovenskega gradbeništva leži v kriteriju najnižje cene, kot edinem merilu pri izboru ponudnika pri javnih naročilih ter poudaril izjemno pomembnost ocenjevanja tehničnega dela ponudb, ki, skupaj s primerno ceno, zagotavljajo predpogoje za kakovostno izvedbo storitve.

Pripravljenci smernice smo prepričani, da smo s Smernico za naročila javnih gradenj javnim investitorjem ponudili orodje za učinkovito vodenje javnih gradenj, ki vsebujejo ključne kriterije za trajnostno gradnjo in zeleno javno naročanje. ■

Smernica ter priloge so objavljene na spletni strani Inženirske zbornice Slovenije:

<http://www.izs.si/dobra-praksa/smernica-za-narocila-javnih-gradenj/>

Javna naročila

OKROGLA MIZA: "JAVNO NAROČANJE NAJ POSTANE DEJAVNIK PROMOCIJE STROKE, KAKOVOSTI IN UČINKOVITOSTI"

mag. Vekoslav Korošec, univ.dipl.inž.el.
Direktor Združenja za inženiring in Združenja za sve-
tovalni inženiring pri GZS

Udeleženci okrogle mize na GZS.

Zbornica poslovno storitvenih dejavnosti (ZPSD) in združenji za inženiring (ZING) in svetovalni inženiring (ZISP), ki delujejo v okviru Gospodarske zbornice Slovenije (GZS), so 12. aprila organizirali tradicionalno okroglo mizo na temo javnega naročanja intelektualnih storitev, med katere sodijo tudi storitve inženiringa (projektiranje, nadzor, strokovno revidiranje).

Posveta so se udeležili predstavniki javnega sektorja, vršilec dolžnosti direktorja Agencije za javna naročila, svetovalac predsednika Računskega sodišča, predstavniki Ministrstva za finance, predstavniki javnih naročnikov, predstavniki Inženirske zbornice Slovenije in predstavniki podjetij s področja inženiringa in podjetniškega svetovanja.

Po uvodnih predstavitev, ki sta jih podala vršilec dolžnosti direktorja Agencije za javna naročila, g. Matas in svetovalac predsednika Računskega sodišča, g. Petrovič, je sledila razprava, v kateri so predstavniki zbornic in podjetij opozorili na kritično situacijo na področju javnega naročanja. V razpravi so svoje poglede na situacijo predstavili tudi predstavniki javnih naročnikov.

Zaključke razprave lahko strnemo v naslednjih točkah

Gospodarska situacija narekuje takojšnje ukrepanje na področju javnega naročanja, da bi se izognili še večji gospodarski škodi, ki lahko pomeni ne le nazadovanje ampak celo vprašanje obstoja kakovostnega dela ponudnikov v vrsti dejavnosti svetovalnih poslovnih, intelektualnih in tehničnih storitev ter celo ohranitve dejavnosti v Sloveniji.

Javni naročniki morajo ponovno vzpostaviti in v polni meri tudi odigrati vlogo pospeševalca gospodarske rasti tako, da se odpravijo blokade, ki zavirajo učinkovito

izvedbo že pripravljenih projektov. Obenem je nujno odstraniti nesorazmerne in nesmiselne administrativne obremenitve za izvajalce (pa tudi za naročnike same) in tudi nepotrebne ali previsoke stroške za ponudnike v postopkih javnega naročanja.

- Vlada mora pozvati javne naročnike, da pri naročanju svetovalnih in intelektualnih ter drugih storitev z visokim deležem znanja in kreativnih idej kot kriterij za izbor izvajalca uporabljajo zgolj **merilo na osnovi razmerja kakovost/cena** (in ne le merila najnižje cene!). Osnova za to je ustrezna strokovna priprava razpisov.
- Dodatna težava, ki jo je nujno odpraviti, je presoja ponudbe na ravni cene, ki je opredeljena kot **"cena + DDV"**, kar postavlja podjetja, ki so zavezanci za DDV, v neenakopraven položaj naproti podjetjem, ki to niso, kar velja tudi za tuje ponudnike.
- Nujen je kritičen pristop naročnikov do pojava dumpinških cen, ki povzročata dodatno distorzijo, česar si v dani situaciji ne moremo privoščiti, saj posredno pomeni tudi spreminjanje trga v smer monopolizacije. Opredeletiv **"dumpinške cene"**, ki jo v praksi pri presoji upošteva Državna revizijska komisija (DKOM), je preozka, verjetno zaradi dejstva, ker v Sloveniji nimamo referenčnih orodij za realno oceno primernosti cene ob upoštevanju primerne deleža za pokrivanje stroškov poslovanja in razvoja podjetja. Rešitev je v pripravi referenčnih orodij, ki bodo vodilo za vse deležnike, pri čemer lahko stroka (ZING; ZISP; ZPSD) prispeva ključne strokovne aktivnosti.
- Vlada mora pozvati naročnike k čim bolj ažurnemu delu v postopkih javnega naročanja. **Predolgi roki oz. zavlačevanje** nekaterih naročnikov v posameznih postop-

kih/fazah naročanja, še posebej pa dolga obdobja poročanja/ocenjevanja projektov, brez predplačil za izvajalce pomeni izjemno stroškovno breme. Neodzivnost (nezmožnost) bank, da bi pomagale premoščati posledično začasno nelikvidnost, te težave še povečuje.

- Na področju javnega naročanja je treba vzpostaviti in zagotavljati stalno **strukturo ključnih strokovnih kadrov pri naročnikih** – z ustreznim strokovnim znanjem, izkušnjami in trajnim usposabljanjem.
- Zakonodaja o javnem naročanju omogoča posvetovanje s ponudniki pred pripravo razpisov, kar se v praksi ne izvaja v zadostni meri. Pri pripravi in izvedbi javnih naročil bi bila pogosto nujna strokovna pomoč s strani zunanjih strokovnjakov ponudnikov metodoloških in drugih strokovnih znanj, svetovalnih storitev, inženirskih svetovalnih in izvajalskih storitev, itd.
- Agencija za javna naročila (AJN) naj to prakso uvede takoj – s pomočjo institucij na strani izvajalcev, ki lahko pomagajo. Namen ustanovitve AJN je boljša ureditev področja javnega naročanja. AJN je zadolžena tudi za pripravo **vzorčne razpisne dokumentacije**, vendar vsega potrebnega znanja ne more zagotoviti sama. Dejanski rezultati bodo odvisni od ustreznosti organizacije, strokovnosti kadrov in načina delovanja, ki mora zagotoviti **implementacijo vseh osnov razvite dobre prakse** (vključno od primerne razmerja med centralizacijo in decentralizacijo glede na vrednosti in vsebine do upoštevanja specifik posameznih področij naročanja in do vključevanja vseh vrst potrebnih strokovnjakov v pripravo in izvedbo procesov kot trajnega načela delovanja agencije).

Kako lahko pomagajo naši strokovnjaki?

Smernica za naročila javnih gradenj, ki jo je izdelala Inženirska zbornica Slovenije (IZS) v sodelovanju s strokovnimi organizacijami in združenji je solidna osnova za izobraževanje naročnikov in izvajalcev. Dokument je dokaz, da je povezana stroka sposobna izdelati kakovostne smernice in priporočila.

Združenji s področja inženiringa ZISP in ZING, ki sta sodelovali pri pripravi smernice ponujata izobraževanje naročnikom in izvajalcem za inženiring storitve:

- Smernica za naročila javnih gradenj IZS (v sodelovanju z ZING, ZISP, ZAPS, GI ZRMK, ZAG): 22 aktivnosti investitorja v investicijskem procesu,
- Šola dobre prakse na osnovi smernic FIDIC,
- Standardne FIDIC pogodbe (Rdeča, Rumena, Srebrna, Bela knjiga),
- Reševanje sporov po FIDIC,
- Uvajanje sistemov poslovne neoporečnosti (Business Integrity Management System),
- Izbira ponudnika na osnovi kakovosti in cene (Quality and Cost Best Selection).
- ZPSD ponuja sodelovanje in rešitve naročnikom na naslednjih področjih:
- Strokovno sodelovanje v celotnem postopku javnega naročanja (priprava razpisov, ocenjevanje, spremljanje, ...),
- Oblikovanje vzorčnih razpisnih dokumentacij za naročanje svetovalnih storitev (za manjša in večja naročila),
- Usposabljanje naročnikov in prenos dobrih praks,
- Ustrezna obravnava kršitev pri svojih članih,
- Usposabljanje prijaviteljev (za projekte večjega obsega) v sodelovanju z naročniki,
- Oblikovanje strukture cene svetovalnih storitev.

Take oblike (so)delovanja med javnimi naročniki in stroko so v tujini običajna in stalna praksa, saj je strošek zunanjih strokovnjakov nepomemben v primeri s tveganji in stroški, ki jih povzročijo slabo pripravljena in izvedena javna naročila.

Kako naprej?

Pomembno je vzpostaviti tudi Sistem poslovne neoporečnosti (Business Integrity Management System), ki zavezuje vse sodelujoče in njihove zaposlene k spoštovanju pravil. Gre za pripravo etičnih kodeksov in pravil poslovnega obnašanja, do katerih so zavezani vsi izvajalci javnih naročil. Tak sistem je pogoj za odpravo neetičnega ravnanja in primerov koruptivnega obnašanja.

Na ravni vključevanja strokovnega in metodološkega znanja je potrebno v največji možni meri **izločiti nelojalne ponudnike** – tiste, ki na osnovi svoje primarne zaposlitve v javnem sektorju, ki jim zagotavlja najmanj osnovno preživetje, osnovno infrastrukturo in s tem pokrivanje osnovnih stroškov, ponujajo svoje storitve po neobičajno nizkih cenah (ki pogosto ne pokrivajo niti bruto bruto plače strokovnega sodelavca/svetovalca).

Zakonodaja ni glavni krivec slabosti v procesih javnega naročanja. Vendar pa tudi ni na ravni, ki bi omogočala enoznačne razlage (nasprotno: pojavljajo se povsem nasprotujoče si razlage istih določb), promovirala stroko in kakovost ter jasno opredeljevala postopke, ustrezne nadzorne mehanizme pa tudi sistem poslovne neoporečnosti. **ZJN bi moral biti predvsem krajši, enostaven, razumljiv in preglednejši.**

Potrebno se je lotiti strokovne in formalne revizije na osnovi zaznanih in evidentiranih napak oz. slabosti ter predlogov, in pripraviti nove rešitve, ki temeljijo tudi na preverjeni mednarodni zakonodajni in izvedbeni praksi. ■

Stiki

Regijsko sodelovanje

PODPISAN SPORAZUM O SODELOVANJU Z ZBORNICO ARHITEKTOV IN INŽENIRJEV ZA ŠTAJERSKO IN KOROŠKO

Podpis sporazuma.

Od leve: g. Franc Avšič, mag. Črtomir Remec in g. Gerald Fuxjäger.

19. maja smo v prostorih Odbora regijske pisarne Maribor z avstrijsko deželno zbornico arhitektov in inženirjev za Štajersko-Koroško podpisali sporazum o sodelovanju.

Sporazum govori o tem, da si:

- zbornici izmenjujeta informacije, izkušnje in mnenja ter
- si pri temah, ki presegajo državne meje prizadevata za skupne izobraževalne prireditve.

Kar zadeva pravne zadeve, pogodbe in podobno sta zbornici soglasni, da naj se naročila za storitve inženirjev in arhitektov podeljujejo izključno na podlagi zakona ob upoštevanju vsakokratnega pravnega položaja, in sicer v postopku javnega razpisa ali v postopku s pogajanjem.

Prav tako se pogodbenici obveščata o stanju splošno veljavnih ureditev določanja honorarjev ter o stanju posebnih določil in pogodb z določenimi skupinami naročnikov, ki so jih člani zbornic, v skladu z zakonom oz. na podlagi stanovskega prava, dolžni upoštevati.

Za sodelovanje z Zbornico arhitektov in inženirjev za Štajersko in Koroško s sedežem v Gradcu je v imenu Inženirske zbornice Slovenije, zadolžen odbor regijske pisarne Maribor. ■

Nacionalni delegati.

Kraj srečanja: **Opatija, Hrvaška**
 Čas srečanja: **6. in 7. maj 2011**
 Udeležene: **Delegat CLGE iz MSGeo,**
Matjaž GRILC, univ. dipl. inž. geod.

Generalna skupščina CLGE

SPREJETA DVOLETNA STRATEGIJA DELA CLGE

V mesecu maju je v Opatiji potekala prva letošnja generalna skupščina organizacije CLGE, ki združuje odgovorne geodete cele Evrope. Organizacija te skupščine je prvič potekala pod novim vodstvom, ki je v delo generalne skupščine uvedlo nekaj dobrodošliih novosti.

Tokratno zasedanje generalne skupščine je bilo med bolj zanimivimi in koristnimi v zadnjem času. Prvič se nam je "delovno" predstavilo novo vodstvo CLGE, ki je bilo izvoljeno na zadnji generalni skupščini leta 2010 v Varni, z Jean – Yves PIRLOT-om, prejšnjim generalnim sekretarjem združenja, na čelu. Novo vodstvo je pripravilo tudi novo strategijo dela in delovni načrt za dvoletno mandatno obdobje in nam te usmeritve predstavilo na tej generalni skupščini. Strategija je bila deležna živahne razprave in konstruktivnih predlogov za dopolnitev aktivnosti.

Druga pomembna informacija s te generalne skupščine je sprejem Makedonije v polnopravno članstvo CLGE. Makedonski kolegi prinašajo v združenje nove izkušnje, hkrati pa bodo na osnovi izkušenj ostalih članic lažje usklajevali potrebne aktivnosti pri vključevanju v evropske integracije. Skupščina je tudi potrdila hrvaškega predstavnika, dr. Danka Markovinovića za podpredsednika združenja. Ker s hrvaškimi kolegi vzorno sodelujemo tudi izven organizacije CLGE, se nam je sedaj odprla možnost, do bolj neposrednega vplivanja na odločitve, ki jih predlagajo in sprejemajo članice združenja.

Tretja, glede na komentarje prisotnih delegatov, najbolj pomembna novost pa so bile delavnice, ki so se odvijale ob zaključku skupščine. Delegati smo se razporedili v štiri delovne skupine, kjer smo v kreativnem vzdušju izmenjavali izkušnje o vnaprej pripravljenih temah. Vsaka od štirih tem je imela uvodničarja, ki je kasneje tudi usmerjal razpravo. Obravnavali smo naslednje teme:

- EGNOS – satelitski sistem za podporo meritvam in navigaciji,
- DPKB – mednarodni kodeks za izmerostavb,
- GATEWING – sistem aerosnemanja za podporo geodetskim meritvam,
- CLGE – Dynamic knowledge base – izgradnja baze podatkov o geodetskih zadevah v posameznih članicah združenja.

Po zaključku posamezne razprave smo oblikovali sklepe, ki so jih potem moderatorji predstavili na zaključnem plenarnem zasedanju in na osnovi teh zaključkov sprejeli tiste sklepe, ki so za združenje kot celoto, obvezujoči.

Takšen način dela generalne skupščine je velik napredek v smeri medsebojnega spoznavanja, mreženja in razumevanja različnosti in hkrati velik vir idej, ki jih lahko implementiramo v naših nacionalnih organizacijah, konkretno v naši Matični sekciji geodetov.

Po uradnem zaključku generalne skupščine, so hrvaški organizatorji, ki so dogodek vzorno izpeljali, organizirali še izlet v Istro, kjer so domačini udeležencem demonstrirali nabiranje tartufov, druženje pa se je zaključilo s tipično istrsko večerjo. ■

Kraj srečanja: **Split, Hrvaška**
 Čas srečanja: **23. – 25. marec 2011**
 Udeležence: **predsednik UO MSS, g. Andrej Povšič in član UO MSS, g. Jože Vrhunc**

2. kongres hrvaških strojnih inženirjev

VZAJEMNOST MED SLOVENIJO IN HRVAŠKO ŠE NI VZPOSTAVLJENA

V dne od 23. do 25. marca 2011 je v Splitu potekal 2. mednarodni kongres "Dnevi strojnih inženirjev". Na kongresu obravnavane teme so se nanašale na energetske učinkovitost in energetska postrojenja, obnovljive vire energije v povezavi z možnostjo odpiranja novih delovnih mest, procesna postrojenja, nosilne strojne konstrukcije, zaščito pred požarom, pogoje za delo pooblaščenih inženirjev in arhitektov v gradbeništvu in odnose s strokovnimi organizacijami.

V delu predavanj na temo "Pogoji za delo pooblaščenih inženirjev in arhitektov v gradbeništvu na področju Republike Hrvaške" je g. Povšič predstavil prispevek, ki je bil pripravljen skupaj z vodjo javnih pooblastil IZS, gospo Renato Gomboc.

V njem so bila prikazana javna pooblastila naše zbornice in pogoji za vpis tujcev v imenik pooblaščenih inženirjev. Predvsem zaradi slednjega je bil prispevek ugodno sprejet. Za hrvaške kolege je bilo zelo zanimivo oz. presenetljivo dejstvo, da zaradi njihovega zakona o graditvi objektov ni izpolnjen pogoj vzajemnosti med Slovenijo in Hrvaško, pri čemer pogoj ne bo izpolnjen vse do vstopa Hrvaške v EU. Zaradi tega se hrvaški inženirji še ne morejo vpisati v naš imenik, slovenski inženirji pa ne v njihovega, kar pomeni, da ne eni ne drugi inženirji v sosednji državi še ne morejo delovati kot pooblaščen inženirji, pa čeprav za to obstaja obojestranski interes. ■

Želeli ste izvedeti

Na vprašanja odgovarjajo strokovne službe in funkcionarji IZS

? V EN 1998-1:2004(E), 5.4.3.2.2, 11.b) piše: razdalja med dvema sosednjima vzdolžnima armaturnima palicama, ki ju podpirajo stremena ali prečne vezi, ne sme biti večja od 200 mm, ... Slednje velja zaradi zagotavljanja duktilnosti primarnega potresnega stebra in preprečevanja lokalnega uklona palic. Po prejšnjem paragrafu 10(P).

Zanima me: Kaj je to primarni potresni steber? Kaj pomeni, da armatura podpira palico, ali je to enako pridrzanju palice? Slednji izraz uporablja EC2? Ali paragraf 11. a) in b) veljata za kritično območje ali cel steber? Če slednje velja samo za kritično področje, kot piše v IZS priručniku, kaj pa potem velja v območju ki ni kritično? Da nobena palica od pridržane palice ne sme biti oddaljena več kot 150 cm? Kot predpisuje EC2?

Kaj je to primarni potresni steber?

Primarni potresni elementi so definirani v EC8-1, poglavje 1.5.2.

Kaj pomeni, da armatura podpira palico, ali je to enako pridrzanju palice? Slednji izraz uporablja EC2?

Prečna armatura podpira vzdolžno in preprečuje njen uklon. To ima enak pomen kot pridrzanje, ki je uporabljeno v EC2.

Ali paragrafa 11. a) in b) veljata za kritično območje ali cel steber?

Veljata le za kritično območje.

Če slednje velja samo za kritično področje, kot piše v IZS priručniku, kaj pa potem velja v območju ki ni kritično? Da nobena palica od pridržane palice ne sme biti oddaljena več kot 150 mm? Kot predpisuje EC2?

Izven kritičnega območja je razdalja med kraki stremen določena bodisi z zahtevami glede strižne nosilnosti, ali pa tako kot je predpisano v EC2. Največji razmak med podprtima (pridržanima) vzdolžnima palicama je torej lahko 30 cm – dovoljena je ena nepodprta palica na sredini med podprtima (pridržanima).

Odgovor za IZS pripravila: izr.prof. dr. Tatjana Isaković, UL FGG

Obvestila

NAJAVA RAZPISA ZA NAGRADE IZS IN NAZIV ČASTNI ČLAN IZS

Razpis za podelitev nagrad in naziva častni član IZS bo objavljen 15. 7. 2011 na spletni strani IZS www.izs.si v rubriki Aktualno in bo potekal do 15. 9. 2011.

Že sedaj pa vas vabimo, da razmislite o možnih kandidatih in pripravite predloge.

Merila za podelitev nagrad in naziva ter postopek predlaganja in izbora so določeni v pravilnikih, ki so objavljeni na sple-

tni strani IZS: <http://www.izs.si/index.php?id=41>.

Končno odločitev bo sprejel upravni odbor zbornice na osnovi predloga odbora za nagrade.

Nagrade in nazivi bodo podeljeni na Dnevu inženirjev, 25. oktobra 2011 v Mariboru. ■

Razpis za podelitev nagrad in naziva častni član IZS

Razpis bo objavljen 15. 7. 2011 na spletni strani IZS www.izs.si v rubriki Aktualno in bo potekal do 15. 9. 2011.

Predlagajte svojega kandidata.

NAPOVEDNIK OBVEZNEGA IZOBRAŽEVANJA GEODETOV - SEPTEMBER IN OKTOBER 2011

Datum	Ura	Naslov	Kraj
12. 9. 2011	9.00	Vsebina nepremičninskih evidenc in javno dobro v nepremičninskih evidencah	Ljubljana
12. 9. 2011	14.00	Geodetski načrt	Ljubljana
19. 9. 2011	9.00	Zemljiški kataster - nastanek, vzdrževanje in razvoj do digitalnega zemljiškega katastra	Ljubljana
19. 9. 2011	14.00	Geodetski načrt	Ljubljana
26. 9. 2011	9.00	Uvajanje sodobnega višinskega sistema v SLO	Ljubljana
26. 9. 2011	14.00	Geodetski načrt	Ljubljana
10. 10. 2011	9.00	Geodetski načrt	Ljubljana
10. 10. 2011	14.00	GNSS izmera	Ljubljana
17. 10. 2011	9.00	Zemljiški kataster - nastanek, vzdrževanje in razvoj do digitalnega zemljiškega katastra	Sežana
17. 10. 2011	14.00	GNSS izmera	Sežana
24. 10. 2011	9.00	Vsebina nepremičninskih evidenc in javno dobro v nepremičninskih evidencah	Ljubljana
24. 10. 2011	14.00	Uvajanje sodobnega višinskega sistema v SLO	Ljubljana

Strokovno izobraževanje geodetov se izvaja na podlagi letnega programa obveznega strokovnega izobraževanja, ki sta ga pripravili IZS in GURS. Obvezno je za geodete, vpisane v imenik geodetov, ki ga od aprila letos vodi IZS. Geodet mora z

udeležbo na izobraževanjih, ki so vključena v letni program strokovnega izobraževanja, za ohranitev licence v koledarskem obdobju enega leta zbrati najmanj šest kreditnih točk. ■

ZA VAS PREGLEDUJEMO URADNI LIST RS

Pregled Uradnega lista RS od št. 14/2011, 4. 3. 2011 do št. 43/2011, 3. 6. 2011

Uradni list RS, št. 14/2011 z dne 4. 3. 2011 objava 590, stran 1629: **Pravilnik o vsebini in obliki geodetske izkaznice ter postopku izdaje geodetske izkaznice**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=102414>.

Uradni list RS, št. 14/2011 z dne 4. 3. 2011, objava 592, stran 1631: **Odredba o seznamu standardov, katerih uporaba ustvari domnevo o skladnosti gradbenih proizvodov z zahtevami Zakona o gradbenih proizvodih**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=102416>.

Uradni list RS, št. 17/2011 z dne 11. 3. 2011, objava 690, stran 2055: **Zakon o zasebnem varovanju (ZZasV-1)**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=102527>.

Uradni list RS, št. 17/2011 z dne 11. 3. 2011, objava 691, stran 2072: **Zakon o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (ZTZPUS-1)**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=102528>.

Uradni list RS, št. 17/2011 z dne 11. 3. 2011, objava 704, stran 2096: **Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o minimalnih tehničnih zahtevah za graditev oskrbovanih stanovanj za starejše ter o načinu zagotavljanja pogojev za njihovo obratovanje**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=102588>.

Uradni list RS, št. 18/2011 z dne 15. 3. 2011, objava 764, stran 2205: **Zakon o preprečevanju zamud pri plačilih (ZPreZP)**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=102648>.

Uradni list RS, št. 18/2011 z dne 15. 3. 2011, objava 765, stran 2209: **Zakon o dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost (ZDDV-1D)**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=102649>.

Uradni list RS, št. 18/2011 z dne 15. 3. 2011, objava 766, stran 2209: **Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju (ZJN-2C)**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=102650>.

Uradni list RS, št. 18/2011 z dne 15. 3. 2011, objava 771, stran 2219: **Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o standardih vzdrževanja stanovanjskih stavb in stanovanj**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=102655>.

Uradni list RS, št. 20/2011 z dne 18. 3. 2011, objava 827, stran 2696: **Odločba o razveljavitvi prvega in drugega odstavka 62. člena ter 74.b člena Zakona o graditvi objektov**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=102711>.

Uradni list RS, št. 21/2011 z dne 21. 3. 2011, objava 852, stran 2766: **Uredba o preprečevanju in zmanjševanju emisije delcev iz gradbišč**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=102736>.

Uradni list RS, št. 23/2011 z dne 31. 3. 2011, objava 966, stran 2950: **Uredba o emisiji snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=102899>.

Uradni list RS, št. 25/2011 z dne 4. 4. 2011, objava 1095, stran 3269: **Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zemljiški knjigi (ZZK-1C)**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=102991>.

Uradni list RS, št. 26/2011 z dne 8. 4. 2011 objava 1155, stran 3408: **Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP-D)**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=103055>.

Uradni list RS, št. 26/2011 z dne 8. 4. 2011, objava 1157, stran 3410: **Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvršbi in zavarovanju (ZIZ-1)**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=103057>.

Uradni list RS, št. 27/2011 z dne 13. 4. 2011, objava 1295, stran 3661: **Pravila o izvajanju obveznega večstranskega pobota**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=103183>.

Uradni list RS, št. 28/2011 z dne 15. 4. 2011, objava 1302, stran 3667: **Pravilnik o rokih, vsebini, obliki in načinu izmenjave podatkov, ki so potrebni za postopek izvzema obveznosti iz sistema obveznega večstranskega pobota**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=103215>.

Uradni list RS, št. 28/2011 z dne 15. 4. 2011, objava 1304, stran 3669: **Pravilnik o katastrih gospodarske javne infrastrukture javnih služb varstva okolja**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=103217>.

Uradni list RS, št. 30/2011 z dne 22. 4. 2011, objava 1409, stran 3990: **Pravilnik o zemljiški knjigi**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=103326>.

Uradni list RS, št. 30/2011 z dne 22. 4. 2011, objava 1479, stran 4117: **Pravilnik o elektronski izmenjavi podatkov med zemljiško knjigo in katastri**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=103350>.

Uradni list RS, št. 30/2011 z dne 22. 4. 2011, objava 1419, stran 4022: **Sklep o podrobnejši vsebini določb zavarovalne pogodbe**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=103331>.

Uradni list RS, št. 32/2011 z dne 29. 4. 2011, objava 1509, stran 4153: **Pravilnik o usposabljanju in pooblastilih za izvajanje ukrepov varstva pred požarom**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=103427>.

Uradni list RS, št. 32/2011 z dne 29. 4. 2011, objava 1512, stran 4161: **Pravilnik o**

spremembah in dopolnitvah Pravilnika o določitvi in razvrstitvi vodnih teles površinskih voda; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=103430>.

Uradni list RS, št. 33/2011 z dne 3. 5. 2011, objava 1587, stran 4386: **Zakon o dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1D)**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=103483>.

Uradni list RS, št. 34/2011 z dne 6. 5. 2011 objava 1659, stran 4482: **Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o požarnem redu**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=103584>.

Uradni list RS, št. 41/2011 z dne 30. 5. 2011, objava 1982, stran 5387: **Sistemska obratovalna navodila za distribucijsko omrežje električne energije**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=103893>.

Uradni list RS, št. 42/2011 z dne 31. 5. 2011, objava 2010, stran 5588: **Akt o določitvi prispevka za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v soprodukciji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov energije**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=103921>.

Uradni list RS, št. 42/2011 z dne 31. 5. 2011, objava 2011, stran 5589: **Akt o spremembah Akta o določitvi metodologije za določitev splošnih pogojev za dobavo in odjem toplote iz distribucijskega omrežja**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=103922>.

Uradni list RS, št. 43/2011 z dne 3. 6. 2011, objava 2039, stran 5649: **Zakon o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1)**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=103969>.

Uradni list RS, št. 43/2011 z dne 3. 6. 2011, objava 2040, stran 5660: **Zakon o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (ZPVPJN)**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=103970>.

Uradni list RS, št. 43/2011 z dne 3. 6. 2011, objava 2041, stran 5674: **Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju na vodnem, energetskem, transportnem področju in področju poštne storitve (ZJNVETPS-C)**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=103971>.

Uradni list RS, št. 43/2011 z dne 3. 6. 2011, objava 2096, stran 5806: **Uredba o spremembi Uredbe o podporah električni energiji, proizvedeni iz obnovljivih virov energije**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=104008>. ■

RAZVELJAVITEV PRVEGA IN DRUGEGA ODSTAVKA 62. ČLENA TER 74.B ČLENA ZAKONA O GRADITVI OBJEKTOV

V Uradnem listu RS št. 20/2011 z dne 18. 3. 2011 je bila objavljena odločba št. U-I-165/09, s katero je Ustavno sodišče razveljavilo prvi in drugi odstavek 62. člena ter 74.b člena Zakona o graditvi objektov (ZGO-1).

Ministrstvo za okolje in prostor je v zvezi z odločbo prejelo več vprašanj glede nastale pravne situacije in tako pripravilo pojasnila.

Ker je bil ZGO-1 v delu, ki se nanaša na določanje strank oz. stranskih udeležencev v postopku, razveljavljen, mora zato upravni organ glede določanja strank oziroma stranskih udeležencev v postopku ravnati le v skladu z Zakonom o splošnem upravnem postopku (ZUP). Upravni organ mora v skladu z navedenim ravnati v vseh postopkih izdaje gradbenega dovoljenja, ki še niso pravno močno zaključeni.

Ustavno sodišče se v predmetni sodbi ni izreklo glede veljavnosti podzakonskih predpisov, ki so bili sprejeti na podlagi razveljavljenih določb (Uredbe o območju za določitev strank in Pravilnika o projektni dokumentaciji v delu, ki se nanaša na prikaz območja za določitev strank). MOP meni, da zaradi razveljavitve prvega in drugega odstavka 62. člena ni več pravne podlage za uporabo navedenih podzakonskih aktov oz. posameznih določb, ki to urejajo.

Glede na zgoraj navedeno, upravni organ v postopku izdaje gradbenega dovoljenja od investitorja oziroma projektanta ne sme zahtevati dopolnitve projektne dokumentacije v delu, ki se nanaša na prikaz območja za določitev strank (6. alineja 18. člena Pravilnika o projektni dokumentaciji). Ker pa so v že začelih postopkih za pridobitev gradbenega dovoljenja predloženi projekti PGD, katerih sestavni del je praviloma tudi prikaz območja za določitev strank, določen in prikazan na podlagi Uredbe o območju za določitev strank in Pravilnika o projektni dokumentaciji, take projektne dokumentacije tudi ni treba spreminjati v smislu, da bi bilo treba prikazano območje izločiti iz PGD.

V kolikor predložena projektna dokumentacija vsebuje prikaz območja za določitev strank, ga upravni organ v postopku izdaje gradbenega dovoljenja lahko uporabi kot eno od meril za določitev strank, ne pa kot edino možno. Upravni organ mora v vsakem konkretnem postopku ugotoviti katere

osebe bi lahko sodelovale v postopku kot stranski udeleženci glede na določbe 43. člena ZUP. Ta določa, da ima pravico udeleževati se postopka tudi oseba, ki izkaže pravni interes.

Upravni organi lahko pri vodenju postopkov investitorje tudi opozorijo na določbe ZGO-1, ki na poseben način urejajo sodelova-

nje stranskih udeležencev v postopku in omogočajo hitrejše zaključevanje postopkov. ■

Celotno pojasnilo MOP je objavljeno na povezavi:

<http://www.izs.si/novica/n/razveljavitev-1-in-2-odstavka-62-clena-ter-74-clena-zgo-1-697/>

OBVESTILO O ROKIH ZA PLAČILO RAČUNOV

S 16. 3. 2011 sta pričela veljati dva pomembna zakona v zvezi z roki za plačilo računov in sicer Zakon o preprečevanju zamud pri plačilih (ZPreZP) in Zakon o dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost (ZDDV-1D), ki sta bila objavljena v Uradnem listu št. 18/2011.

Zakon o preprečevanju zamud pri plačilih

Z njim je določen rok za plačilo in sicer, če je dogovorjen med:

- gospodarskimi subjekti, ne sme biti daljši **od 60 dni**, izjemoma **do 120 dni** (če tako določa pisni dogovor),
- gospodarskimi subjekti in javnimi organi, ne sme biti daljši **od 30 dni**.

Če rok plačila ni dogovorjen, se šteje, da je zapadlost računa v **30 dneh** od dneva, ko je račun prejet. Ne glede na to, da mora dolжник svojo obveznost plačati v **30 dneh**:

- od dneva, ko je dolжник prejel blago ali storitev, če je datum prejema računa sporen,
- po prejemu blaga ali storitev, če je dolжник račun prejel, preden mu je bilo blago ali storitve dobavljene ali
- od dneva pregleda blaga ali storitve, če je pregled dogovorjen ali zakonsko predpisan in je dolжник prejel račun pred dnevom pregleda.

Zakon določa, da mora dolжник po nastanku zamude plačila svojo denarno obveznost elektronsko prijaviti v prvi krog obveznega večstranskega pobota. To ne velja za denarne obveznosti, za katere je predložen instrument zavarovanja plačila in v zvezi s katero poteka sodni spor ali izvršilni postopek. Zakon pa ne ureja posledic zamude pri plačilu, če je zamuda nastala pred uveljavitvijo zakona, to je pred 16. 3. 2011.

Večstranski pobot je začel izvajati AJPES, ki je izdal Pravila o izvajanju obveznega večstranskega pobota (Uradni list RS, št. 27/2011), ki so stopila v veljavo 14. 4. 2011. Če dolжник svoje denarne obveznosti ne prijavi v večstranski pobot, je z zakonom predpisana globa od 100 do 10.000 EUR, za odgovorno osebo dolžnika pa globa v višini od 50 do 5.000 EUR.

Zakon o dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost (ZDDV-1D)

V tem zakonu pa je dodan nov 66.a člen – uveljavitev odbitka DDV pri neplačanih računih.

Davčni zavezanec, ki je ob prejetju računa odbil vstopni DDV, in računa ni plačal do dneva zapadlosti, mora povečati svojo davčno obveznost za znesek odbitega DDV. V kolikor davčni zavezanec ob prejetju računa ne bo odbil DDV, ga bo lahko odbil v davčnem obdobju, v katerem bo račun plačal.

Če bo davčni zavezanec prijavil zapadlo neplačano terjatev v prvi krog obveznega večstranskega pobota, kar je po ZPreZP dolžan narediti, zanj ne veljajo omejitve glede odbitka vstopnega DDV, kot je navedeno v prejšnjem odstavku. Torej, kot je razumeti zakon, davčne obveznosti za znesek odbitega DDV po neplačanem računu niso dolžni povečati tisti zavezanci, ki bodo svojo denarno obveznost po nastanku zamude plačila prijavili v sistem obveznega večstranskega pobota.

Davčni zavezanci bodo morali ob predložitvi obračuna DDV davčnemu organu zagotoviti podatke o neveljavljanju odbitka DDV ter o povečanju oziroma zmanjšanju odbitka DDV v elektronski obliki. Na kakšen način bodo zavezanci zagotavljali te podatke, z zakonom ni določeno. ■

SKLEPI 27. SKUPŠČINE IZS

Obveščamo Vas, da je skupščina IZS na svoji redni seji dne 19. 4. 2011 sprejela naslednje sklepe:

- Potrdila je **poročilo o delu in zaključni račun** Inženirske zbornice Slovenije za leto 2010.
- Potrdila je **Navodila o podrobnejši vsebini projektne dokumentacije, splošni del in posebni del – stavbe**. Komisijo za sistemske zakone je skupščina pooblastila, da vsake pol leta preuči pripombe in po potrebi novelira Navodila.
- Potrdila je **Indikativna merila za vrednotenje inženirskih storitev, april 2011, in Poenostavljena merila za vrednotenje projektantskih storitev za stavbe, april 2011**, ter razveljavila Tarifne pogoje projektantskih storitev, sprejete in popravljene s sklepi skupščine IZS št. 156, 175,

208. Upravni odbor IZS je pooblastila, da vsake pol leta preuči pripombe in po potrebi pripravi predlog popravkov meril za obravnavo na skupščini IZS".

- Potrdila je tudi, da se "v Poenostavljena merila za vrednotenje projektantskih storitev za stavbe vključi tudi vrednotenje izdelave geodetskih podlag za posamezno fazo izdelave projektne dokumentacije."

Navodila o podrobnejši vsebini projektne dokumentacije, Indikativna merila za vrednotenje inženirskih storitev in Poenostavljena merila za vrednotenje projektantskih storitev za stavbe so s sklepi skupščine postali akti zbornice in pravila stroke ter so za člane IZS obvezni za uporabo.

Skupščino je vodil predsednik UO MSS, g. Andrej Povšič (levo) in mag. Barbara Škraba Flis, generalna sekretarka IZS.

Člani 27. skupščine IZS.

NOVO IZVOLJENI ČLANI SKUPŠČINE IZS IN NADOMESTNI ČLANI STROKOVNEGA SVETA MSS

V maju in juniju so potekali zbori vseh matičnih sekcij, na katerih so bili izvoljeni novi člani skupščine IZS. Njihov mandat traja dve leti. Matična sekcija strojnih inženirjev pa je poleg tega izvolila še tri nadomestne člane njihovega strokovnega sveta z mandatom do izteka mandata preostalih članov strokovnega sveta.

V skupščino IZS so bili izvoljeni:**Matična sekcija gradbenih inženirjev**

Irena ANDREJAŠIČ TROHA univ.dipl.inž.grad.
Aleš BUCAJ univ.dipl.inž.grad.
Peter HENČIČ univ.dipl.inž.grad.
Mitja KOPUŠAR univ.dipl.inž.grad.
mag. Samo KRIŽAJ univ.dipl.inž.grad.
Denis PETELIN ŽEROVNIK univ.dipl.inž.grad.
Peter SMREKAR univ.dipl.inž.grad.
dr. Branko ZADNIK univ.dipl.inž.grad.

Matična sekcija elektro inženirjev

Ivo BLAŽEVIČ univ.dipl.inž.el.
mag. Borut GLAVNIK univ.dipl.inž.el.
Franc JUVAN univ.dipl.inž.el.
Marko KOTNIK univ.dipl.inž.el.
Ivan LEBAN univ.dipl.inž.el.
Milan ŠERC univ.dipl.inž.el.
Dejan VOGLAR dipl.inž.el.
mag. Vinko VOLČANJK univ.dipl.inž.el.

Matična sekcija inženirjev tehnologov in drugih inženirjev

Janko ČERNIVEC univ.dipl.inž.gozd.
dr. Darko DREV univ.dipl.inž.kem.tehnol.
mag. Aleš GLAVNIK univ.dipl.inž.str.
dr. Primož GSPAN univ.dipl.fiz.
Saša LENARČIČ univ.dipl.inž.kem.tehnol.
Franc PEČOVNIK univ.dipl.inž.str.
Jožef STUDENČNIK univ.dipl.inž.metal.
in mater.
Borut ZULE univ.dipl.inž.kem.tehnol.

Matična sekcija inženirjev geodetov

Stojan BOŠNIK inž.geod.
Stanislav CERAR univ.dipl.inž.geod.
Matjaž GRILC univ.dipl.inž.geod.
Igor ILEC inž.geod.
Mag. Branko KOVAČ univ.dipl.inž.geod.
Matej KOVAČIČ univ.dipl.inž.geod.
Emil RATEK dipl.inž.geod.
Miloš ŠUŠTERŠIČ inž.geod.

Matična sekcija inženirjev rudarjev in geotehologov

Aleš BERGER univ.dipl.inž.rud. in geotehnol.
Ljubomir BERIČ univ.dipl.inž.rud. in geotehnol.
dr. Evgen DERVARIČ univ.dipl.inž.rud. in geotehnol.
dr. Jakob LIKAR univ.dipl.inž.rud. in geotehnol.

Roman MAČEK univ.dipl.inž.rud. in geotehnol.
dr. Dragotin OCEPEK univ.dipl.inž.geol.
mag. Josip SADNIKAR univ.dipl.inž.geol.
dr. Željko VUKELIČ univ.dipl.inž.rud. in geotehnol.

Matična sekcija strojnih inženirjev

Henrik GLATZ univ.dipl.inž.str.
Franc HROVATIN univ.dipl.inž.str.
Jožef KOTAR inž.str.
Miloš POLJANŠEK univ.dipl.inž.str.
Andrej POVŠIČ univ.dipl.inž.str.
Franc RATAJC univ.dipl.inž.str.
Boštjan ŠPILER univ.dipl.inž.str.
Jože VRHUNC univ.dipl.inž.str.

Nadomestni člani Strokovnega sveta MSS so postali:

Mitja DRAŠLER univ.dipl.inž.str.
Marijan KUHELJ univ.dipl.inž.str.
Jožef PUST univ.dipl.inž.str.

NAPOVEDNIK IZOBRAŽEVANJ IZS SEPTEMBER IN OKTOBER 2011

22. 9. 2011

Postopek načrtovanja in izvedbe raziskav ter izdelava projektne dokumentacije za podzemne objekte

28. 9. 2011

Vzpostavitev etažne lastnine – pregled in posebnosti posameznih delov postopka

6. 10. 2011

Ravnanje z gradbenimi odpadki v Republiki Sloveniji

12. 10. 2011

Sistemi avtomatskega gašenja s plinom in sistemi zaznavanja nevarnih plinov

18. 10. 2011

Odpornost betonskih konstrukcij v pogojih ekstremnih požarov

20. 10. 2011

Električne instalacije na gradbišču

Napovednik izobraževanj in posamezna razpisana izobraževanja najdete pod:

www.izs.si v rubriki "Izobraževanja" in v knjižici izobraževanja za leto 2011, ki je na voljo na IZS.

spreminjamo gradbeno kulturo

Inženirska zbornica Slovenije

Jarška cesta 10b
1000 Ljubljana, Slovenija

I: www.izs.si
E: izs@izs.si

Notranja centrala
T: 01/547 33 33

Tajništvo
T: 01/547 33 40
F: 01/547 33 20
E: izs@izs.si

Predsednik IZS
T: 01/547 33 40
E: izs@izs.si

Generalna sekretarka IZS
T: 01/547 33 40
E: izs@izs.si

Evidenčna služba
T: 01/547 33 11, 01/547 33 26
E: renata.gomboc@izs.si, neza.casl@izs.si

Finančno računovodska služba
T: 01/547 33 13
E: marijan.rabic@izs.si

Služba za strokovne izpite
T: 01/547 33 15
E: martina.babnik@izs.si

Služba za izobraževanje, informiranje in natečaje
T: 01/547 33 17, 01/547 33 37
E: polona.okretic@izs.si, petra.kavcic@izs.si